



## Fakir tabaka ile küçük iradlı sınıfın korunmaları için tedbirler alınıyor

### Bu husustaki en pratik karar yakında ilân edilecek

Ankara, 14 (Hususi) — Pahalılaştıran hayat karşısında sabit gelirli sınıf kadar küçük iradlı sınıf ve fakir tabakanın korunmaları için hükümet türlü tedbirler üzerinde etüdler yapmaktadır. Bu hususta verilecek en pratik karar yakında ilân edilerek tatbikine geçilecektir. Mahdud miktarda iradlı olan

veya başka bir kazancı bulunmayan vatandaşlar normal zamanlarda ellerine geçen iradla birlikte ancak geçimlikleri halde bugün bir taraftan bina vergisinin tenvirat ve tanzifat resminin artması, diğer taraftan mütemadi tamirat masraflarının yükselmesi onların ellerine geçen küçük iradı da azaltmış

bulduğundan bu sınıfın pahalılaştıran hayat önünde uğradıkları zorlukları hafifletecek tedbirler bulunması ve alınması için de bir cereyan vardır.

Millî Korunma kanunu ile hükümete verilmiş olan salâhiyetler böyle bir tedbirin alınmasına müsaidesidir.

## Romenlere göre Rusyanın işe durumu

"Rusya işe bakımından zor mevkidedir,"

Ankara, 14 (Radyo gazetesi) — Romanya radyosu İngiliz Sunday Times gazetesinden aldığı bir yazıyı mevzuu bahsederek Rusyanın işe durumu hakkında malûmat vermiştir. İngiliz gazetesine göre Sovyetler bu kıt çok büyük güçlüklerle karşılaşacaklardır. Alman (Devamı 5 inci sayfada)

## Rommel Mısırdaki yeni bir taarruza mı geçecek

La Valette 14 (A.A.) — Cumartesi günündenberi düşürülen düşman uçaklarının sayısı 41'e çıkmıştır. Birçok düşman uçağı hasara uğratılmış olup bunların hareket üslerine dönmemiş ol-

## "İstiklâl, caddesinde temizlik istiyoruz"

Bir hayli zaman var ki Beyoğlunun «İstiklâl Caddesi», taşıdığı şerefli ismi lekeleyecek manzaralar arz ediyor. Hele ve bilhassa Cumartesi ve Pazar geceleri, bu cadde, tiksindirici meden ve utanmadan geçilemeyecek kadar iğrenç oluyor. Sürü sürü sarhe grupları, yer yer pazarlığa tutuşmuş köşebaşı alüfteleri, hep bu caddede buluşuyor ve anlaşıyorlar. Kendini bilen bir aile kadının bir zaruret neticesi olarak hasta yatan çocuğı için bir Beyoğlu eczanesine ortaklık karardiktan sonra gitmesine imkân yoktur. Çünkü türlü taarruzlar, en müstekreh teklifler onu yolda beklemektedir. (Devamı 5 inci sayfada)



## Ankara, İstanbul ve İzmirde karne kaldırılacak mı?

Bazı itirazlara rağmen karne usulünün kaldırılması hakkındaki kararın tatbikine tevessül etmenin zaruri olacağı kanaati var

Ankara 14 (Hususi) — Barem kanunlarına tâbi daire ve müesseseler memurlarile dul, yetim ve tekaüd maaşı alanlara kadar tesbit edilecektir. Bu tesbit içinde mahalle birliklerindeki kütükler esas tutulacaktır. Bu miktar anlaşıldıktan sonra şehrimizdeki memur, emekli memur, yetim ve dulların ekmeçlik hububat ihtiyaçları Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından temin edilecektir. Bu gibi kimselerin haricinde kalan vatandaşların ekmeçlik ihtiyaçları belediye tarafından karşılanacaktır.

★ Şehrimizde bulunan ve devlet baremine dahil memurların beslemeğe mecbur oldukları nüfus miktarı Cumartesi akşamına kadar tesbit edilecektir. Bu tesbit içinde mahalle birliklerindeki kütükler esas tutulacaktır. Bu miktar anlaşıldıktan sonra şehrimizdeki memur, emekli memur, yetim ve dulların ekmeçlik hububat ihtiyaçları Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından temin edilecektir. Bu gibi kimselerin haricinde kalan vatandaşların ekmeçlik ihtiyaçları belediye tarafından karşılanacaktır.

## Mekteb programlarına ahlâk ve muâşeret dersleri konmalı mı?

### Mütahassıslar ne diyorlar?

Mustafa Şekib Tuncun fikri

«Ahlâki buhran yalnız bize mahsus değildir. Saf iyimserlikler geflet olmakla beraber ruhumuzu karartmağa da lüzum yoktur. İnsanı kurtuluşa götüreceğiz yol, olanı görmek, anlamaya çalışmak ve bundan sonra da icab edenı yapmaktır. Ahlâk bahsinde edebiyata da mühim bir vazife düşmektedir.»

İstanbul meb'uslar heyetinin şehrimizdeki tetkikleri ve halkla temasları sırasında birçok aile reisleri ve bu meydana maarif mensubları bilhassa tahsil çağındaki gençlerin ahlâki vaziyetleri üzerinde durmuşlardır. Bu mevzuda söz alan vatandaşlar, gençlerin bu hususta kayıtsız hareket etmekte olduklarından acı, acı şikâyet etmişler, bazı takyidlere lüzum olduğu kanaatini izhar etmişlerdir. Hatta bu arada bir lise müdürüyle birkaç öğretmen de müfredat programlarına muâşeret ve ahlâk dersi ilâvesinin çok faydalı olabileceği fikrini ileri sürmüşlerdir.

Halkın umumi istek ve dilekleri arasında mühim bir yer tutan bu mevzu etrafında salâhiyetli fikir adamlarımızı konuşturmak istedik. Dün profesör İsmail Hakkı Baltacıoğlunun bu bahisteki düşüncelerini neşretmiştik. Bugün de ruhiyat profesörü Mustafa Şekib Tuncun mütealemlerini okuyacaksınız. Kıymetli ilim adamımız, mev-



Mustafa Şekib Tuncun daha ziyade âlemşümül bir cepheden tetkik ediyor ve diyor ki: «— Ahlâk mevzuu, bugün bir (Devamı sayfa 4/1 de)

## Doğu cephesi Kafkasyada Almanlar ilerliyorlar

Hâkim tepeler ve müstahkem mevziler zapt edildi

Moskova, Stalingrad-da iki binanın geri alındığını bildiriyor

Berlin, 14 (A.A.) — Alman orduları başkomandantlığı tebliği: Kafkasyada Malkop'tan Tuapse'ye giden yol üstünde uçak teşkillestirilen desteklenen Alman kıt'aları, yeniden hâkim tepeleri ve yüksek müstahkem mevzileri hücumla zapt etmişlerdir. Bu üneşebette yalnız bir tümen kesiminde 100 den fazla müstahkem düşman istinat noktaları ele geçirilmiştir. Stalingradta ve Don cephesinde Sovyetlerin bazı karşılık taarruzları ve hücum hareketleri püskürtülmüştür. Volga doğusunda Alman savaş (Devamı 5 inci sayfada)

## Kış harbi başladı

Bir Alman subayı Almanların tedafii vaziyete geçmiş olduklarını söylüyor

Londra, 14 (A.A.) — Dün akşam bir Alman zabıtlı radyoda harbin dördüncü kıtının başlangıcında Alman ordularının taarruzi hareketleri bırakarak tedafii vaziyete geçmiş olduklarını söylemiştir. Zabıt mühver kuvvetlerinin üç (Devamı 5 inci sayfada)

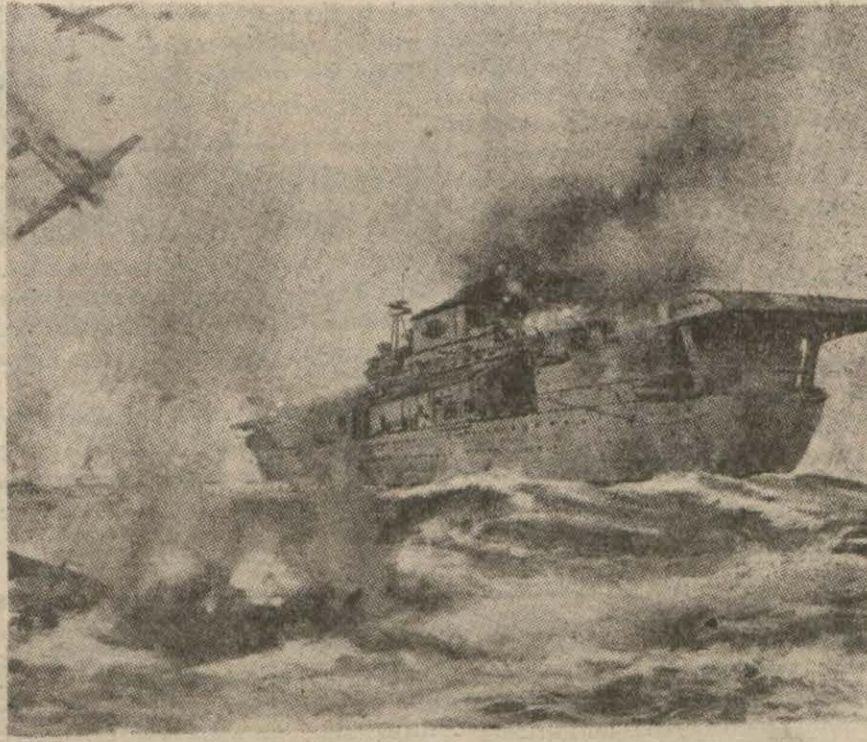
Norveçe çıkarılan 6 İngiliz askeri bir elektrik santralını havaya uçurdular

Stokholm, 14 (A.A.) — Altı İngiliz eri cüretli bir hareketle Norveçe Bodoe'nin 45 kilometre cennubunda karaya çıkmışlar ve ehemmiyetli bir elektrik santralını havaya uçurmuşlardır. Aftondagblad gazetesi göre, bir harb gemisinden bir motorbotla çıkarılmış olan bu İngilizlerin altısı da tevkif edilmiştir.

## Amerikan - Japon deniz kuvvetleri yeniden çarpıştılar

Salomon adalarında bir Japon kruvazörü, 4 muhrib uzakdoğu sularında da bir kruvazör 2 ticaret ve bir petrol gemisi batırıldı

Bir Amerikan muhribi battı, birçok Amerikan harb gemileri de hasara uğradı



Pasifikte Japon hava kuvvetleriyle Amerikan donanması arasında cereyan eden bir muharebeyi tasvir eden temsili resim

Vaşington 14 (A.A.) — Resmidir. Hasara uğrayanlar bir hafif kruvazörle bir muhribdir. Bunların da batmış olmaları muhtemeldir. Bir Amerikan muhribi batmış ve birkaç Amerikan harb gemisi kruvazörle dört torpido muhri-

## Alman denizaltıları 18 nakliye gemisi daha batırdılar

Batırılan gemilerden biri 23,456, diğeri 20,119 tonilâto hacindedir

Berlin, 14 (A.A.) — Resmî tebliği: Hususî tebliğ ile bildirildiği gibi, Alman denizaltıları, yeniden düşman için çok kıymetli ve seri kıta taşımağa mahsus yük gemilerini tahrib ederek batırmışlardır. Bunlardan 23456 tonilâto tutarında İngiliz «Orcades» gemisi Kap açıklarında ve 20119 tonilâtoluk «Düș

Of athel» İngiliz Kanada yolcu gemisi Kap ile Fritown arasında batırılmıştır. Silâh ve malzemelerle birlikte ortasark ve Mısıra gönderilen kuvvetleri taşıyan ve 9 ile 10 bin kişî alan bu yük gemileri bilhassa bu hizmetler için yaptırılmış 17425 tonilâto tutarında başka iki (Devamı 5 inci sayfada)

## Nuri Demirağ hava okulunda dünkü merasim

Yeni diploma alan genç havacılar takdirle seyredilen uçuş ar yaptılar, halktan da arzu edenler uçurdu



Diploma alan genç havacılar ve yaptıkları uçuşardan bir görünüşü

Dün Yeşilköyde Nuri Demirağ mühendis ve lise talebeleri arasında aid gök okulunda, tayyare uçuculuk ki devre imtihanları münasebetile bir tören yapılmıştır. Kalabalık bir davetli kütlesinin hazır bulunduğu dünkü tören saat 10 da okulun uçuş alanında başlanmıştır. İlk olarak bu devreyi sona (Devamı sayfa 4/1 de)



## Hergün

Amerikalı profesörün  
Yazısı münasebetile  
Hayret ve tesiri  
Yersiz buluyoruz

Ekrem Uşaklıgil

Amerikanın meşhur Columbia Üniversitesi ve profesörler kolleji coğrafya profesörü George T. Renner meşhur Atlantik beyannamesinin beşeri coğrafya bakımından tatbikatta ne gibi bir netice vermesi gerekli olduğunu düşünmüş.

Düşüncelerini uzun bir makale ile tesbit ederek, makaleyi renkli haritalarla süslemiş, Amerikanın en çok satılan mecmualarından biri olan Callier'in Haziran nüshasında neşretmiş.

Profesörüne kanaatine göre küçük Avrupayı bir düzineden fazla devlete ayıran Versay muahedesi bir hata idi.

«Avrupa tarafında Türkiye'ye küçük bir parça bırakmak gibi bir marifetle Rusyayı Boğazlara çıkarmaktan ahkoyan» Lozan muahedesi de başka bir hata oldu. Buna mukabil Atlantik beyannamesi Birleşik memleketleri üçüncü bir hataya düşmekten ahkoyabilir. Çünkü bu beyannameye göre yapılacak iş basittir. Ve her şeyden evvel Avrupanın 9 parçaya ayrılmasını icab ettirir.

Birinci kısım: Fin - İskandinav birliğidir. (İsveç, Norveç, Danimarka, Estonya, İzlanda)

İkinci kısım: Polonya - Çekoslovakya Birliğidir (Litvanya da dahil olarak.)

Üçüncü kısım: İtalyadır (Dalmasya, Tunus, Korsika, Nis birlikte olarak)

Beşinci kısım: Fransadır (İsviçre ve Belçika gibi yerlerin Fransızca konuşulan kısımları ile birlikte)

Altıncı kısım: İberya Cumhuriyetidir (İspanya Portekizle birleşmiş olarak.)

Yedinci kısım: Rusyadır (Rigadan Baltığa çıkarak, İstanbul ve Boğazları alarak.)

Sekizinci kısım: Almanyadır (Almanca konuşulan yerleri alarak, muhtariyeti dahilinde Macarlarla da birleşerek)

Dokuzuncu kısım: İngilteredir (Hollanda ile Belçikanın Flavya kısımlarını alarak)

Bu, Avrupanın müstakbel şeklidir. Yakın şarka gelince: Suriyede bir Hristiyan devleti, Filistin'de bir Yahudi devleti, Mısır'dan Hindistana kadar olan sahada da bir Müslüman birliği kurulmalıdır.

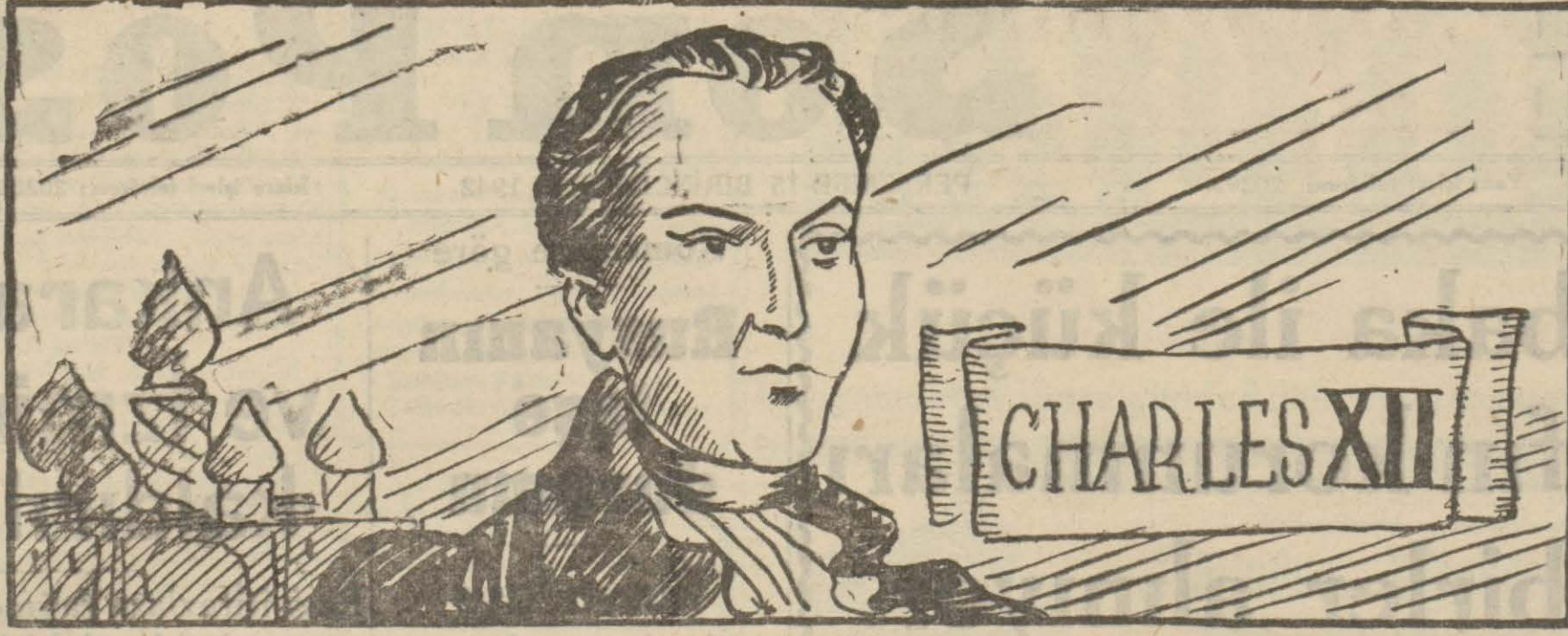
★

Cullier's mecmuasının İstanbul'a geldiği, bir Türk gazetecisinin eline geçtiği, yazının Türk efkârı umumiyesi üzerinde çok fena tesir yapacağı şehrimizde yaşayan Amerikalılar tarafından Amerikaya bildirilmiş olacak ki oradan buraya alelacele bir telgraf geliyor. Bu telgrafta hülâsa ten şöyle deniliyor:

«Amerikada matbuat hürriyeti vardır, Bu hürriyete dokunu lamaz, dokunulmadığı için de ekseri ahvalde tasvib etmediği fikirlerden dolayı Amerika hükümeti mes'ul tutulamaz.

«Salâhiyetler Amerika mahfilleri Boğazlar hakkında ileri sürülmüş olan mütalealara hiç

## RESİMLİ MAKALE:



İsveç kralı 12 inci Şarl Rusyayı tehlike olarak görüyor, üzerine saldırıyor, ıssız Rus ovalarında ilerledikçe ilerliyor, fakat muayyen bir hedefi, programı, plânı yoktur, bir gün Poltavayı muhasara ederken generalleri soruyorlar:

— Ne yapacaksınız?  
12 inci Şarl ne yapacağını bilmiyor, fakat şu cevabı veriyor:  
— İlerliyeceğim, gökten bir melek inse, karşıma dikilse gene ilerliyeceğim.

Ve ilerliyor, hududumuza iltica edinceye kadar ilerliyor, bundan dolayı da Demirbaş Şarl adını alıyor.

20 inci asır 12 inci asır değildir, insanlar bir gün, bir hafta, bir ay sonra değil, yıllarca sonra ne yapacaklarını bile peşinden hesap ederek, plânını ve programını yaparak ona göre hareket ediyorlar. Bazen bu hesap, plân ve programı tatbik sahasında aksarsa o vakit zekâlarına, bilgilerine baş vuruyorlar, bundan dolayı da muvaffak oluyorlar.

Görmeyenin, bilmeyenin, anlamayanın inad ve sebatını görenin, bilenin, anlayanın inad ve sebatı ile karıştırmayalım. Birincisinde felâketin doğması muhakkaktır, fakat ikinci şık kararlık yolu nurlu yola bağlayabilir.

## Şehir Haberleri

Yerli işçi ve  
ustalarla yapılan  
romörkörlerimiz

Denizyolları havuzlarında yapılan ikinci romörkörün de inşaatı bitmek üzere, yeni yapılacaklara hariçten getirilemediğinden mevcut motörler konulacak

Geçenlerde denize indirilen Gayret romörköründen sonra Denizyolları havuzlarında inşa edilmekte olan ikinci romörkörün de inşaatı hayli ilerlemiştir. Tamamile yerli usta ve işçilerle yapılan bu romörkörün teknesi tamamlanmış ve yeni yapılmaktadır. Yalnız ahvali hazırda dolaşılabilir makine levazımının gelmesi yüzünden idarenin elinde bulunan erki fakat kullanılabilircek şekilde olan romörkör makinelere esaslı bir tamirden geçirildikten sonra yeni yapılacak olan teknelere konulacaktır.

Yeni romörkörler «Lloyd» tipi üzerine inşa edilecek ve 35.40 ar tonluk olacaktır.

bir suretle iştirak etmemektedirler.»

Amerikalı profesörün yazısı memleketimizde bayramın ilk günü süyu buldu. Bu yazı münasebetile Amerikadan gelen tefsir de bayramın ikinci günü okundu.

Eğer bayram münasebetile temasta bulunduğumuz bizzarur mahdud muhit bir ölçü olarak ele alınabilirse çoğumsamıya düşünmeden söyleyebiliriz, ki bu hâdis istisnasız olarak her Türk evinde hem hayreti, hem de teessürü mücib olmuş, aynı zamanda da derin düşüncelere yer açmıştır.

Kendi hesabımıza biz umumî hayreti olduğu kadar umumî tesiri de yersiz bulduğumuzu söylemek isteriz. Zira Vaşingtondan gelen telgrafta da hatırlatıldığı gibi Amerikada basın mülak surette serbesttir, düşündüğünü düşündüğü şekilde söyler. Yazılarında bazan efkârı umumiyenin bir kısmı ile hükümetin hislerine tercümandır, bazan değildir, yalnız mensub olduğu muhit, sermaye veya menfaatin dilâli halinde hareket eder, hakikat ten hayale, hayalden ögüntüye düşüğü zamanlar da çoktur. Bu bahiste Amerikalı profesörün yazdığı makaleyi bir nümune olarak ele alabiliriz:

Profesörün Atlantik beyanname mesinden çıkardığı manaya göre meselâ Almanya bütün Almanca konuşulan yerlerden başka Macaristanı da alarak büyüyecek. Rusya Rigadan Baltığa, İstanbulu alarak Boğazlardan

Arkadaşı tarafından kafasına  
bıçak saplanan adam  
şikâyetçi olmadığını söylüyor!

Evvelki gece Çemberlitaşta garib bir yaralanma vak'ası olmuştur.

Kunduracılık yapan Serkis ve Mahmud adında iki arkadaş arasında kadın yüzünden bir münakaşa başlamış ve bir aralık çok sinirlenen Mahmud kamasını çıkartarak Serkis'in kafasına saplamıştır.

Suçlu kaçarken yakalanmış ağır yaralı olan Serkis de hastaneye kaldırılmıştır.

Yaralı Serkis hastanede yapılan sorgusunda:

«Benim kimseden davam yoktur» diye garib bir ifade vermiştir. Carih Mahmud adliyyeye teslim edilmiştir.

Halka yapılan un  
tevziatından şikâyet

Haftada bir gün halka karne mukabil olarak verilen un için bazı şikâyetler olmuştur. Buna da sebeb evvelce fırınlar tarafından yapılan tevziatın, şimdiki her nahiyedeki muayyen bakkallara ihisar ettirilmesi idi. Nahiyeler dahilindeki nüfus kesafeti başka başka olduğundan bazı bakkallarda un bulunamamaktadır. Toprak mahsulleri ofisinin tevziatı düzenlenmesi istenmektedir.

Şehir tiyatrolarında bu  
gece temsil yok

Bayram münasebetile mutad haftada tatilini yapan Şehir Dram ve Komedi tiyatroları bu gece temsil vermeyecekler, yarından itibaren faaliyetlerine devam edeceklerdir.

Altın fiyatları yükseliyor

Dün bir altın lira 34.25 ve 24 ayarlı bir gram külçe altın ise 465 kuruştan muamele görmüştür. Bu fiyatlar bayramdan evvelki günlere nazaran 100-105 kuruş fazladır.

Balık bolluğu, hariçten  
taleb var

Bu sene balık mevsimi erken başlamıştır. Havaların çabuk serinlemesi yüzünden Karadenizden fazla miktarda palamut ve torik gelmektedir. Bu bakkallar ihracata elverişli olduğundan hazırlıklara başlanmıştır. İtalya ve Yunanistana sevkiyat yapılması için bazı talepler vardır.

Dün de bazı semtlerde  
şeker bulunamadı

Dün de bakkallarda şeker bulunmak mümkün olamamıştır. Bazı bakkallar, halkın fazla talebi karşısında ellerindeki malları tükettilerini, bazıları da bu sıkıntının, şeker şirketi tarafından yapılan tevziatın bayram dolayısıyla durdurulmasından doğduğunu ileri sürmektedirler. Halbuki bazı kimseler, alâkadar makamlara toptancı tacirlerin gizli stoklar yaptıkları hakkında şikâyet bulunmuşlardır. Bu şikâyetler üzerinde ehemmiyetle durulmaktadır. Diğer taraftan, şirketin bugün bakkallara kâfi miktarda tevziat yapması beklenmektedir.

İSTER İNAN,  
İSTER İNANMA!

Karabük muhabirimiz yazıyor:

«Geçenlerde fabrikalardan Yenışehire doğru gelirken asfalt yol üzerinde yağın 30 tahmin ettiğim bir erkekle yanında sonradan karısı olduğunu öğrendiğim bir kadına rastladım. Erkeğin kucaklarında beyaz yatacık çarşafına sarılı bir çocuk vardı. Karı koca darmaksızın ağlıyorlardı. Kendilerinden teessürlerinin sebebi sordum. Bana şimdiki hukukta tasdikları çocuğunun kendin çocukları olduğunu ve üç gün hasta yattıktan sonra vefat ettiğini, gömmek üzere mezarlığa gitmekte olduklarını söylediler. Etrafına baktım. Ne hecaya, cemaate benzer

tek kişi, ne de tabuta benzer bir tahta parçası vardı. Hayretten dona kaldım ve yüreğim parçalandı. Sonradan tahkik ettim ve öğrendim ki koskoca Karabükte ölümlerin tehziz ve tehzin işleriyle uğraşacak bir teşkilât maalesef yokmuş. Hatâ bu hal son parti kongresinde de mevzu bahis edilmiş ve alâkâhlar tarafından bu hususun nazarı dikkate alınacağı vâdedilmiş. Hali vakti yerinde olan Karabüklüler ölüm halinde tehziz ve tehzin işlerini paraları mukabilinde yaptırıyorlar. Fakirler ise ölümlerini tabutsuz, hattâ kefensiz geliş güzel gömmek zorunda kalıyorlarmış.»

İSTER İNAN,  
İSTER İNANMA!

İki yol arası..

Sabahın Sabaha:

Devlet kendi  
Hizmetinde olanları  
Düşünmekte haklıdır,  
Fakat ya hükümet  
Kadrosu dışındakiler?

Burhan Cahid

Geçenime darlığımı daha ziyade aylıkla geçinenler hissediyor. Bu da pek tabiidir. Kazancı aynı yerde durduğu halde masrafları artan yalnız bu sınıftır. Hükümet de tabii bir gayretle memur maaşlarına bir pahallık zammı yapmıştır. Yalnız durmadan artan pahallığı bu küçük zamlarla karşılamak imkânı yoktur. Hükümet bunu da gözönüne alarak kendi kaynaklarından memurlarına yardım etmeye başlamıştır. Meselâ Sümer Bank fabrikalarından memurlara ucuz elektrik verilmesi, kömür almakta memurlara kolaylık gösterilmesi bu cümledendir.

Hükümet mekanizmasını işleten ellerini ve bunlara bağlı binlerce Türk aile yuvasının bu yadımı hakettiklerine şüphe yoktur. Yalnız resmî memur kadrosu dışında belki bu kadrodan daha geniş öküde bir aylıklı zümresi daha vardır ki bunları da düşünmek bir memleket borcu olmak lâzım gelir.

Türkiyede birçok hususi müesseseler vardır ki mesailerle genel memleketle hizmet ederler. Böyle her elin bir baş için olduğu buhranlı devirlerde bunların hizmetini resmî bütçeye bağlı memurların mesaisinden ayrı mak hata olur. Milli kalkınmada, iktisadî birleşmede bu vatanın rolü mühimdir. Memlekette yabancı sermaye ile çalışan imtiyazlı şirketlerin vücuduna nihayet verdığımız günün denberi bütün bu hizmetleri Türk münevverinin ve Türk işçisinin zekâsına ve mesaisine bağlı kalmıştır. Bunların bir kısmı devlet teşkilâtına girmişse de birçok öz Türk çocuklarının faaliyet sahasına girmiştir.

Bunların kadroları da hükümet kadrosu kadar kalabalıktır. Fakat mevcut nizam ve kanunlar onları memurların istifade ettikleri nimetlerden mahrum bırakıyor. Tabii zamanlarda bunlar hayatlarından memnundur. Fakat böyle buhranlı devirde kazançlarına göre masraflarının baş döndürecek şekilde artması onları haklı olarak endişeye düşürmektedir. Şirketi Hayriye gibi esah ve eski halis Türk müessesesi vaziyeti takib ederek memurları himaye etmek çarelerini bulmuştur. Bunu kendilğinden yapan bu öz Türk müessesesi tebrike şayandır. Fakat bu fazileti göstermekte geçiken hususi müesseselerin memur ve işçilerini himaye etmek vazifesi de hükümete düşer sanırız. Mademki buhran umududur. Buna hepimiz aynı derece mahrumiyetle katlanmalıyız. Aynı derece bir vatanseverlikle hükümet tekliflerini kabul eden bu serbest işçi ve memur zümresine aynı sefkat ve himayeyi göstermek icab eder. Hükümetin, bu haklı isteği kanunî bir şekilde yerine getireceğini ümid ederim.

Burhan Cahid

DÜĞÜN

Anadolu müftülüğü Müşir merhum Şakir Paşanın torunu ve Sümerbank İplik fabrikaları memurlarından Faruk Sümer ile Gerdile eşrafından Bay Ali Şendil kızı Hanife Şendil'in düğünleri 13/10/942 günü akşamı birçok güzide davetliler arasında Bakırköyündeki hanelerinde kutlanmıştır. Arkadaşımıza sen yuvalarından saadetler ve uzun ömürler dileriz.

Burhan Cahid

DÜĞÜN

Doğum

Eczaî Yzb. Azmi Tarhan ve eşi Feriyye Tarhan'ın bir bahanda iki kız evladları dünyaya gelmiş, ikizlere (Günsel), (Günül) adları konmuştur. Anne ve babayı tebrik eder, vavrulara uzun ömürler dileriz.

TAKVİM 15nci teşrin	
Rumi sene 1358	15 Perşembe
Arabi sene 1351	15 Perşembe
15nci teşrin 1942	15 Perşembe
GÖNEŞ	
S. D.	Şevval
7 11	4
12 89	
İMSAK	
S. D.	S. D.
5 58	11 02
Öğle	
S. D.	S. D.
13 00	16 05
6 80	9 55
Yata	
S. D.	S. D.
20 02	1 51



## SPOR Müsahabesi:

Türk matbuat tarihinden  
inanılmaz bir yaprak

Mensub olduğumuz gazetede spora ilk defa lâzımgelen ehemmiyeti  
verdiğimiz vakit Babiâlîde büyük bir fırtına kopmuştu

Yazan : M. Sami Karayel

Bundan yirmi beş sene evvel, yevmi gazeteler spor hareketlerinden ancak ilân tarzından bahsederlerdi. Yevmi gazetelerin ilk sayfalarında ve şu un kısmında spor haberleri vermek garibden sayılırdı.

Bir spor hareketi, bir izci gezintisi ancak ilân sayfaları arasına sıkıştırılan bir iki satırlık beylik cümlelerin verdiği mana içinde boğulur kalırdı.

Hele, spor klişesi yapmak, spor sütunu ve sayfası vücuda getirmek kimsenin aklına getiremeyeceği kadar zor bir işti.

Bir yevmi gazetenin patronunu spor klişesi ve spor sayfası ve sütununa teşvik etmek cinnet olurdu.

Hoş, bundan yirmi beş otuz sene evvel spor hareketleri bugünkü gibi cemileşmiş değildi. Üç beş kişinin, üç beş klübün şahsi olarak zorladığı faaliyetlerden ibaretti.

Hiç unutmam, bundan otuz beş sene evvel Türkiyemizde üç spor klübü vardı: Galatasaray, Beşiktaş, Fenerbahçe. Bu, klüpler şahsi faaliyetin verdiği aşk ve azimle çalışırlardı. Hâmilileri, hâdimleri hep kendileri idi.

Ben, o vakit Beşiktaş klübü müessislerinden ve idare heyeti umumî kâtibi idim. Yirmi üç, yirmi dört yaşlarında vardım. Eh, eli tutar bir sporcu idim. Yani otuz dokuz santim bazusu olan bir afacandım.

O vakitki faaliyetlerimiz klüplerimizin dört duvarı arasında kalırdı. Bazan halka müsamereler verir, sahneye çıkar. Boks,

güreş, halter, barfiks, paralel, halka, lobot, eskrim gösterileri yaparak kendimizi gösterirdik.

Bütün bu faaliyetlerimiz, üç beş seyircinin şahadetile nihayetlenir ve gelip geçirdi. Gazetelerin verdiği havada, ilân kılıklı ve bir köşeye sıkıştırılmış olarak şöyle olurdu:

— Filân klüp filân akşam filân yerde bir müsainere vermiştir.

— Yani, sizin anıyacağınız: Bugünün yevmi gazetelerinde küçük ilân sütununda yazılan sekiz puntoluk iş arar ilânları gibi bir şey...

Fakat bizim hırsızımız, ne ilânda ve ne de alâyişte idi. Bu gibi şeyler aklımıza bile gelmezdi o vakitler... Beş on kişi idik. Hepimiz yiğitliğimiz için çalışırdık.

Beş on sene kadar böylece geçti. Ben, gazeteciliğe intisab ettim. Tekirdağ meb'usu merhum Celâl Nurinin sahibi olduğu İleri gazetesine yazı yazmağa başladım. Aynı zamanda gazetenin neşriyat müdürü idim.

Gazetecilik beni açtı. Bilmediğim birçok şeyleri bana öğretti. Avrupadan gelen yevmi ve siyasi gazeteler üzerimde tesirini arttırdı. Onları gözden geçirdiğim zaman ilk aklıma gelen spor hareketlerini resimli olarak ilk sayfadan göstermek, spor sayfası yapmak oldu. Bu, heyecanımı bir türlü zaptedemedim.

Fakat, Celâl Nurinin sporculukla hiç alâkası yoktu. Üste de bu gibi hareketleri bambaşka telâkî ederdi. Bir gün, yüzümü kızdırdım, rahmetlinin odasına gir-

dim. Yanında Süleyman Nazif merhum vardı. Beni sevdipleri için huzurum onları sıkımadı. Tatlı ve neş'eli bir uvertürle:

— Efendim, Avrupa gazetelerinde olduğu gibi gazetemizde haftada bir spor sayfası vücuda getirsek, bunları aktüel resimlerle süslesek olmaz mı?

Demeğe kalmadı, Celâl Nuri:

— Doğru söylüyorsun! Fakat daha gazeteciliğimiz o mertebeye gelmedi. Sonra bu işi yalnız İllerinin yapması belki okuyucu üzerinde başka bir tesir hasil eder. Vazgeç bu sevdadan... Ufak tefek haberler kâfi...

Diye mukabele etti.

Merhum Süleyman Nazif te: — Daha okumasını yazmasını bilmiyoruz... Bir de gazeteyi spor yazılarıyla mı dolduracaksınız?..

Diyerek fikirlerini orak gibi biçip attı. Ben, meyus, muztarîh kaldım.

★

Bir iki sene geçti. Gazeteyi, Celâl Nurinin kardeşi Sedad Nuri idare etmeğe başladı. Kardeşi Suphi Nuri İleride başmuharrirlik yapıyordu. Sedad Nuri sporcudur. Tam kafa dengimdir. Bir gün fikrimi Sedad Nuriye açtım. Derhal:

— Yap! Çok iyi olur. Bir başkalık vücuda getirmiş oluruz. Dedi.

Fakat iş bununla bitmiyordu. Gazetenin tahrir müdürü İlhami Safayı kandırmak gerekti. İlhami Safa, Nuh der, Peygamber demezdi.

(Devamı sayfa 4/2 de)

## Havacılık

İngilizlerin yaptıkları en yeni  
uçaklardan biri: (Sivrisinek

( "Son Posta,, nın havacı muharriri yazıyor )

Yeni çıktığı zaman gizli tutulan her silâh, istimal safhasına girip tesiri görülmeye başlayınca bu gizlilik kendiliğinden kaybolur. Hele bu silâhtan bir veya birkaçı düşman eline geçerse bunun en ufak teferruatı ve hususiyetleri bile ortaya konur.

İşte bugün bahsedeceğimiz silâh bu safhaya girmiş bir silâhtır. İngilizlerin «Sivrisinek» adı verilen tayyareleri bugüne kadar pek bilinmiyordu. Ancak «Oslo» ya yapılan bombardıman hareketinden sonra bunlar kendilerini göstermeğe başladılar.

Şimdi bu uçağın ne maksadla inşa edildiğini ve hususiyetlerini gözden geçirelim: Düşmanın hayatî noktaları üzerine yapılan bombardımanların tesirli ve yapılan hasarın derecesini bilmek, o hedefi bombalamaktan daha mühim olduğu gibi müteakib hareketatta kullanılacak uçak sayısı ve tatbik edilecek tabiiyeyi tayin için de o kadar kıymetlidir. Bugüne kadar yapılan bombardımanları müteakib bombardıman sahasına keşif için muhtelif uçaklar gönderilmiş ve fotoğraflarla bombardımanın tesiri tesbit edilmiştir. Fakat bunun temini için çok uçak kaybedildiği gibi bir netice elde etmek de çok güç olmuştur.

Çünkü bu vazifeyi göden uçaklar hiçbir zaman bombardımana gidenler gibi müdafaalı ve büyük bir teşekkül halinde gitmemişler ve esasen buna da imkân olmamıştır. Bundan dolayı bir veya birkaç uçakla yapılan bu fotoğraf keşifleri düşmanın tabii olarak karşı koymasını yemememişler, aynı zamanda çok zayıf at verdiklerinden toplanan malûmat da pek kıstır kalmıştır.

Bunun üzerine bir müddet bu vazife fotoğraf makinesile techiz edilmiş av uçaklarına verilmiş ve tabii olarak daha iyi bir netice elde edilmiştir. Fakat av uçaklarına daha

başka ve kıymetli vazifeler düşmek tedir. Onları böyle vazifelerde kullanmak vü silâhı israf olacağından sırf bu işi yapabilecek ve av uçağı evsafında, hattâ daha yüksek evsafında bir uçağın vücud bulmasına lüzum görülmüştür. İşte (Sivrisinek) bu zaruretten doğmuş yepyeni bir uçaktır.

Bu uçak tamamen ahşabdır ve

inde yalnız bir fotoğraf makinesi vardır. Bu sebepten çok hafiftir. Silâhı yoktur, fakat taşıdığı büyük ve yüksek takattaki motor dolayısıyla en seri av uçaklarından daha hızlı uçabilmektedir. Elde ettiği sürat (800.900) kilometre arasındadır. Bu uçağın kendini müdafaa edecek silâhı olmadığından sürat

(Devamı 6 ıncı sayfada)

## "Son Posta,, nın bulmacası: 27 - (15)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğ. ru:

- 1 — Saatin kısmatlarından (6), Donak (3).
- 2 — Eski eserler (10).
- 3 — Düşünceyi takip eder (5), 100 yıl (4).
- 4 — İsim (2), Kurusun kısaltılmış şekli (2), Nota (2).
- 5 — Makedonyanın bir şehrinde doğan (8).
- 6 — Sınırlı (5).
- 7 — Aslanın sayısı (4), Beraber (3).
- 8 — Tanrı (3).
- 9 — Uzaklık nidası (2), Cerahat (4), Acemcede bir sayı (2).
- 10 — Bir azamız (4), Bir erkek adı (5).

Yukarıdan aşağıya doğru:

- 1 — Yazı makinesi (7), Tensel bir hayvan (2).
- 2 — Bir nevi baston (3), Ok atmağa yarar (3).
- 3 — İstanbulun bir semti (7).
- 4 — Azim ve karar kuvveti (5), Bir

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- meyva (4).
- 5 — Çayır (3), Bir saat nevi (5).
- 6 — Ajansızın remzi (2), Eski Vekilimizin soyadı (7).
- 7 — Ekilmiş arazi (5), İşaret nidası (2).
- 8 — İngiliz kıza (3), Tulûat sahnesinin meşhur simalarından biri (4).
- 9 — Fikir (4), Vîlâyet (2), Nota (2).
- 10 — Bir tuvalet aleti (5), Terbiye (4).



«Son Posta» nın tarihi tefrihası: 82



# PATRONA

## HALİLİN AKİBETİ

Patrona taze tıraş olmuş, külâhı üzerine zarif bir Trablus sarı gıstı sarıp ipek püsküllerini sol yanına sarkıtmıştı. Yağız yüzünde, siyah gözleri parlıyor, dudakları gülümsüyordu. Sağ kolunun dirseğini bükerek elini sapı silâhından dışarda duran palasının kara kulaklarına dayamıştı: Ağır ağır yürüyor, arkadaşları bir ayak ardından geliyorlardı.

Patrona Halil rædhal kapısı yanındaki taşlık üzerinde oturan dilenci kadının önüne gelince durmadı, ardından eğilip gözleri çapaklı, sıska ve boynu ince çocuğun çenesini okşadı:

— Adın ne senin?

Çocuk şipil gözlerini açıp kapayarak cevap verdi:

— Hüseyin!

— Baka «Mazlûm Hüseyin» senin buban var mı?

— Bubam yoktur.

— Ya, validen?

Çocuk anlamadığı için gözlerini açtı, onun yerine yüzü sarılı ihtiyar kadın kekeleydi:

— Hem ana hem buba yetimdir.

Patrona Halil doğrularak kadını süzdü:

— Hüseyin senin torunun mıdır valideciğim?

— Beli oğlum, torunumdur. Ann «nan paresi» için bu taş üstünde el ve avuç açar, geçini niyorduk!

— !...

Halilin gözleri yaşarmıştı, elini boz çepkeninin içi cebine attı. Parmaklarını cebinde nafîle dolaştırıp durdu: Parası yoktu. Kızaran utangaç bir yüzle yanına döndü:

— Baka yoldaşım Muslu, yanında «akçe» n var mıdır?

Muslu ellerine telâşla ötesine berisine götürdü:

— Yoktur yoldaşım.

— Ya, şu hatuncağa verecek bir şevin dahi yok mudur?

— Silâhimdan başka bir «yağlım» [1] vardır.

Patrona omuzlarını kaldırdı. «Yağlık» kendinde de vardı, fakat satılsa bir dilim ekmek getiremezdi. Utanarak başını önüne eğdikten sonra kadına doğru eğildi, kimsenin işitemeyeceği kadar alçak bir sesle:

— Benim valideciğim, Etmeydanına gelebilir misiz? Size sabah ve akşam «ısıcık» şorba verir idük.

— !...

Taş eşiği sıçrayıp loş medhale girdi. Burada da duvar boyunca dilenciler vardı.

Halil üç adım atar atmaz irkilip durdu. Babası, köse Abdülgani Efendinin parıl parıl parlayan gözlüklerini görmüştü. Gülümsiyerek baktı:

— Bunda mısız buba?

Köse adam yavaşça sokuldu:

— Ayasofyaya namaza gelme

[1] Çevre, bûğük mendil.

nizi kim söyledi idi Halil?

Halil omuzlarını kaldırdı:

— Kimesneler, benim bubam. Namazdan sonra Kırım hanı konağına varacak idük. Hazır bunda gelmiş iken «Cünleyi» Ayasofyada «Kırklar ve üçler» menziline eda eyleyelim didük.

Burada ihtiyar boynunu uzattı, oğlunun kulağına fısıldadı:

— Ya, Padişahın bunda olduğunu bilir misiz?

Patrona: «Ne çıkar?» gibilerden alt dudağını büküp yürümek isteyince, babası mengene gibi elile oğlunun dirseğini kavradı:

— Buraya geleceğini bilen vardı idi?

— Yok buba, kimesneler bilmez idi.

— Zülâli Hasan efendiyi gördünüz mü?

— Beli, bu sabah gördü idük.

— Han ile göştüğünü söyledi mi?

(Arkası var)

### Akhisar Asliye Ceza Mahkemesinden:

Sayı: 633

Millî korunma kanununa muhalif hareketten maznun Akhisarın Hacışak mahallesinden Mehmed oğlu 316 doğumlu Yusuf Pileç hakkında Akhisar asliye ceza mahkemesinde yapılan açık duruşma sonunda; Suçunun domatesin satışını büberin satışına talik suretile ihtikârda bulunduğu sabit olduğundan hareketine uyan 4180 sayılı kanunun 31/1 inci maddesi delâletile 59/3 üncü fıkrası mucibince (beş) lira ağır para cezasile mahkûmiyetine ve kendisinden 160 kuruş harc alınmasına ve yedi gün müddetle ticareten menine temyizi kabul olmak üzere 23/7/942 tarihinde karar verildiği ve hüküm kesbi kat'iyet etmiş olmakla keyfiyet 63 üncü maddeye tevfiқан ilan olunur.

### Akhisar Asliye Ceza Mahkemesinden:

ESAS/942/595

Karar /355

İhtikârdan suçlu Akhisarın Hacışak mahallesinden Ahmed oğlu 315 doğumlu Mehmed Sürin hakkında Akhisar asliye ceza mahkemesinde yapılan açık duruşma sonunda; Suçunun satın aldığı buğdayı hükümetten müsaade almaksızın Akhisara naklettiği sabit olduğundan hareketine uyan 4156 sayılı millî korunma kanununun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası delâletile 55/2 inci maddesine tevfiқан (25) lira ağır para cezasile mahkûmiyetine ve 200 kuruş harcın kendisinden tahsiline temyizi kabul olmak üzere 24/6/942 tarihinde karar verilmiş olduğu ve hüküm kesbi kat'iyet etmiş olmakla keyfiyet 63 üncü maddeye tevfiқан ilan olunur.

«Son Posta» nın edebî romanı: 135

# Erkeği Kadının

YAZAN:

## Yaratır

NUSRET SAFA COŞKUN



Nihayet dayanamadım, seni ken dime doğru çektim. Maksadımı anlamıştın. Evvelâ gözlerin sonra dilin yalvardı:

«— Bunu yapmıyalm Vadam!..» Fakat, bu itirazda, özleyen bir mana saklıydı. Sen, hem bir şeyden korkan, hem o korktuğu şeyi görmek isteyen küçük bir çocuğa benziyordun. Sesinde ki ihtizaz, gözlerindeki süzgünlük, genişleyen burun deliklerinin beni cesaretlendirmişti. Başın omuzuma, dudakların yüzüne düştüverdi.

İclâl, o dakikayı yaşar gibiydi. Baştan aşağı titredi. Ve tekrar dudaklarını, Vedadın dudaklarına uzattı.

— Seni hâlâ seviyorum Vedad!..

Muttasıl, Vedadın yüzünü, dudaklarını öpüyordu:

— Yıllardan sonra yine buldum seni.. Amma, artık bırakmam Vedad!..

Çenesini okşadı onun: — Çocuk!.. Evli olduğumu unutuyor musun?

Bu hakikatin hatırlatılışından canı sıkılmıştı. Suratını astı, başını salladı:

— Maalesef öyle.. lâkin bunu bir mâni olarak kabul etmiyeceğim.

Vedad, tehlikeli bir mevzua girdiklerini anlamıştı:

— Misafirleri çok yalnız bıraktın, şüphelenebilirler. Bunu onra konuşuruz.

İclâl, birdenbire ellerini tutmuştu:

— Bu akşam eve dönme Vedad! Misafirler gitikten sonra uzun uzun konuşalım. Sana öyle hasretim ki.. bu kadarla doyamam.

— Herkes giderken benim burada kalmam nazarı dikkati celbedebilir. Doğru değil!

— Bu insanlar için bundan tabii hiçbir şey yoktur. Maamafih, sen istersen bir aralık, müsaade isteyip çıkarsın, ben seni

uğurlar gibi yaparım, kapıyı açar, kapar, seni diğer bir odaya alırım. Kalacaksın, beni kırmayacaksın değil mi? Başını dizine koyacağım. Eski günleri yaşayacağız Vedad!

Cevabını beklememiş, balkondan odaya geçmiş, süratli adımlarla dışarı çıkmıştı.

Vedad, memnun, fakat mephut, olduğu yerde kalmıştı. Tesadüfün bu sürprizine hayret ediyordu. Yıllardan sonra İclâl ile rastlamak, onu aynı harareti muhafaza eder bulmak, hemien ilk telâkide gene onu kollarının arasına almak ve..

Bundan sonrasında başını, korkunç ve iğrenç düşüncelerini defetmek isteyen bir siddetle salladı. Gece evinde kalacaktı bu eski sevgilinin.. Kendisine dudaklarını vermişti. Bu suretle o, yeni bir şey yapmış olmuyordu.

Şu kadar vardı ki, tahassürü ve günahı dudaklarda frenlemek

pek mümkün olamayacaktı. Böyle düşünmek çok iğrençti.

Hele İclâl'in hakiki maksadını henüz anlayamamışken.. Kadın belki de saf ve romantik hislerle kendisini yanında alkoymak derdleşmek istiyordu. Kıfas mütemadiyen kötü mal dokuyar bir imalâthane olmuştu artık. «Ben gittikçe fena bir adam oluyorum!» diye mırıldanarak o dada dolaşıyordu.

Bir aralık aynanın önündurdurdu. Kollarını arkasına bağlayarak uzun uzun baktı. Yüzü renksizdi, duduklarının, gözlerinin yanındaki çizgiler artmış, mevcut olanlar daha keskinleşmişti, saçları seyrekleşmiş, bira daha beyazlaşmıştı. Gözlerindeki parlaklıktan eser yoktu «— Gittikçe çöküyorum!» hükmünü verdi. Evet, müthiş bir süratle ihtiyarladığını görüyordu.

(Arkası var)

### Akhisar Asliye Ceza Mahkemesinden:

Sayı: 634

Millî korunma kanununa muhalif hareketten suçlu Hacışak mahallesinden Mehmed oğlu Kâzım Görünüş hakkında Akhisar asliye ceza mahkemesinde yapılan açık duruşma sonunda; Suçunun domatesin satışını büberin satışına talik etmek suretile ihtikârda bulunduğu sabit olduğundan hareketine uyan 4180 sayılı kanunun 31/1 inci maddesi delâletile 59/3 üncü maddesine tevfiқан (Beş) lira ağır para cezasile mahkûmiyetine ve yedi gün müddetle icrayı san'attan men'ise temyizi kabul olmak üzere 23/7/942 tarihinde karar verildiği ve hüküm kesbi kat'iyet etmiş olmakla keyfiyet 63 üncü maddeye tevfiқан ilan olunur.

### Akhisar Asliye Ceza Mahkemesinden:

942/ESAS/577

Karar/337

Millî korunma kanununa muhalif hareketten suçlu Sarıhanlı köyünden Reşit oğlu 316 doğumlu Zülfiğar Şahin hakkında Akhisar asliye ceza mahkemesinde yapılan açık duruşma sonunda; Suçunun Sarıhanlı köyünden izinsiz ve ruhsatsız olarak Akhisara arpa getirdiği sabit olduğundan hareketine uyan 4156 sayılı kanunun 14 üncü maddesinin 3 üncü bendi delâletile 55/2 inci maddesi mucibince (25) lira ağır para cezasile mahkûmiyetine ve kendisinden 200 kuruş harcın alınmasına temyizi kabul olmak üzere 12/6/942 tarihinde karar verilmiş olduğu ve hüküm kesbi kat'iyet etmiş olmakla keyfiyet 63 üncü maddeye tevfiқан ilan olunur.



# Mekteb programlarına ahlâk ve muâşeret dersleri konmalı mı?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

memleket meselesinden ziyade cihanşümül bir hâdisedir. Tarih, kültür ve seviye farklarından ileri gelmekte ve dünyevi bir mahiyet almaktadır. Ahlâkın dünyevi bir şekil alması, büyük halk çokluklarının ilk defa olarak şuurlu ve teşkilâtli bir halde ayaklanmaya başlamaları ve her şeyden evvel insiyakî ihtiyaçlarını temin etmeği düşünmelerin - dendir. Böyle olunca hayatî ihtiyaçlar, ahlâkî, içtimai ve hukukî her türlü düzenleri görmez bir hale gelmiştir. Bunun için, istikbalin kurtuluş prensiplerinin başında bütün dünyaca içtimai adaleti kabul etmek zarureti vardır.

Ancak bu adaletlerdir ki, dünyanın ekseriyetini teşkil eden büyük ve şuurlu kütellerin hayat ve ruhlarını kemiren sefalet mutlak olarak kaldırılamasa bile insanlık bu yolun açıldığını ve ilerlediğini görmekle dünyanın daha iyi ve daha yeni bir nizamda kurulabileceğine inanacak ve bu suretle hukuk, ahlâk, ilim ve san'at gibi yaratıcı, yapıcı kuvvetlere kaymet vermek ihtiyacını kendiliğinden duymaya başlayacaktır.

Aksi takdirde dünya daha çok zamanlar çalkanacaktır. Fakat nihayet gene hayat muzaffer olacağı için bu zarureti vaktinde takdir etmek dünyayı idare edenlerin başlıca endişeleri olmak lâzım gelir.

Nitekim bunun ilk emareleri bugün en büyük devletlerin siyasî ricallerinin nutuklarında birinci yeri almağa başlamıştır.

O halde ahlâkî buhran yalnız bize mahsus değildir. Dünyevi olduğu için meseleyi bu çapta görmek lâzımdır. Fakat bizim de kendi hissemize düşen vazifelerimiz vardır. İlah edeyim:

Bizde henüz sınıf farklılıkları şiddetle tebarüz etmediği gibi şuurlaşmış ta olmadığı için sefalet muayyen sınıflarda toplanmamıştır. Tarihten aldığımız tec-

rübelerle sınıfları sivrilmemek için halkçılık idealile çalışıyoruz. Yalnız, büyük bir imparatorluk çökümü neticesinde yorgun ve çok fakirleşmiş bir hale geldiğimiz için bu sefalet mütemerkiz değil, yaygındır. Bunun içindir ki, sefaleti kaldırmak üzere alacağımız tedbirler karışıktır.

Vatan uğurunda ölmekle mükellef bulunan vatandaşların yaşamakta da mükellef olmalarından daha tabii ve zarurî bir netice olabilir mi? İşte dünyanın asıl derdi, bu iki mükellefiyet arasında bir müvazene kurmasında toplanır. Bu vazifeyi tamamlayan diğer bir ödev de vatandaşların canlarının korunmasıdır. Bu meselenin hallini iktisadî bir muamma sanmak doğru değildir. Çünkü esas, iktisadî olmaktan evvel içtimaidir ve içtimai yapılar da tabiat yapıları gibi zarurî ve irademiz haricinde olan bir şey değildir. İçtimai yapılar, imkân yapılarıdır ve bir imkândan diğer bir imkâna geçmek kabildir. Yeter ki, cemiyetin en «yaygın ihtiyaçları» can kulağı ile dinlenmiş ve mütehasıslar tarafından işlenmiş olsun ve sonra da iş ve devlet adamları tarafından yapılsın...

Gençler, arzettiğim idealin idare edenlerde ehemmiyetle belirmediğini gördükleri nisbette kendilerini topluyacaklar ve esasen daha çok şuursuz, dünyevi ve bünyevî sebeplerden gelen huzursuzluk ve şaşkınlıkları ciddi bir yapıcılığa doğru ister istemez istikamet almış bulunacaktır. Bunun için ruhlarımızı kartartmağa hiç de lüzumyoktur. Fakat saf iyimserlikler de gallettir.

İnsanı kurtuluşa götürecektir, olanı görmek, anlamaya çalışmak ve bundan sonra da icab edenini yapmaktır. Diğer bütün hareket ve tavırlar bunun yanından Donkişotluktan ibaret kalır.

En âcil tedbirler olarak ahlâk dersleri vermekten ziyade gençlere vapıcılık ve kurtarıcılık ek-

zersizleri yaptırmak, gençleri buna göre teşkilâtlandırmak ve bunu alışkanlık haline getirinceye kadar telkinde devam etmek vereceğimiz ahlâk terbiyesinin en verimli olur zannındayım.

Nitekim bütün dünya da az çok bu yolda yürümektedir. Bu kısa düşünceler, şimdiye kadar bizim ve dünyanın yaptığı ve kazandığı gençlik ilerlemelerini içinde yaşadığımız zamanın genişliyen içtimai ve ahlâkî ihtiyaçlarına göre daha genişletmek ve daha esaslandırmak zaruretinin ifadesidir.

Gençler hangi devirde gelirse gelsin esas itibarıyla idealist olmak ihtiyacındadırlar. Öyle bir zamanda yaşıyoruz ki, idealimiz bizi müsbet ve yapıcı işlere sevketmezse, müessir olamaz. Bunun için gençler idealist oldukları nisbette realist bir kabiliyet kazanmak ihtiyacındadırlar. Bunun farkında olunmazsa, gençlerin artık çileden çıktıkları ve adı birer materyalist derkesine düştükleri görülmüyor.

Halbuki gençlik demek, ölüm nedir duymaz bir hayat demektir. Daha doğrusu bir ebedilik hissidir. Ebedî olduklarını duyan ruhlar, mahdud ve adı bir materyalizmle nasıl kalabilirler.

Sırası gelmişken şunu da söylemek isterim ki, ahlâk bahsinde edebiyata da mühim bir vazife düşmektedir. İstikbalin edebiyatı, onun muhtaç olduğu ahlâk ve muâşeretin en kuvvetli yardimcılarında biridir. Çünkü en yüksek sevgiyi verecek odur. Biz ancak sevgi iledir ki, şuur ve irademizin zâflarından kurtulur, irademizi buluruz.

İşte, edip ve şairler, gençlere bu saadeti vermek iktidarı hususunda en başta gelirler.

San'at, san'at içindir nazariyesini terketmek istemiyenler için bu yolda yürümek bir fedakârlık sayılmaz sanırım. Çünkü hakikî san'at her şeyi olduğu gibi ahlâkî da güzelleştirebilir.»

F. Öner

## Sarıyer Halkevinde konferans

Sarıyer Halkeviden:

17 illeğin 1942 Cumartesi günü saat 17 de profesör Suphi Nuri İleri tarafından (Boğazdağın İktisadîyatı) adlı bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

## Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

Akdenize çıkacak, aynı zamanda da bir şimalî Slav birliği vasıtasıyla orta Avrupaya, bir de cenubî İslav birliği vasıtasıyla Martaban burnuna dayanacak. İtalya Nisi, Korsikayı, Dalmaçyayı aldıktan başka Tunusu da cebine koyarak Afrikanın göbeğine inecek.

Bu üsler dahilinde yapılacak bir vesikanın altına Rusya, Almanya, İtalya belki daha fazlasını yapamadıkları için kerhen imza atabilirler amma bu esaslar dahilinde yapılacak bir haritayı İngiltere Başvekili rüyasında görse:

— Hezeyan! feryadile uyarır, sabaha kadar da uykusuz kalır.

Amerika Cümhurreisi bile harb endüstrisi ticaret endüstrisi haline döndüğü zaman çıkacak seri malı, Çin de elden gideceğine göre bu yeni Avrupanın hangi tarafına hangi şekilde satılabileceğini hal çaresi bulunmaz bir problem halinde düşünmiye dalar.

Merak etmiyelim, Amerikalı profesörün tavsiyelerini afyon tesiri sayacak olanlar bize gelinceye kadar pek çok olacaktır. Bununla beraber bu yazının derin düşüncelere yol açması hem doğru, hem de tabiidir. Atlantik beyannamesinin istenilen şekilde tefsire müsaid, enine boyuna çekilebilecek bir beyanname olması ve nihayet bir kenara atılmaya mahkûm bulunması bu düşüncelerin başında geliyor.

Bugün Birleşik hükümetler damgasını taşıyan kütle öyle hükümetlerden tereküb ediyor ki bunların arasında ne rejim, ne gaye, ne menfaat bakımından hiçbir benzerlik yoktur.

Meselâ Amerika bir Cumhuriyettir. Dört mevsimi bir yere toplayan toprağı kendisine fazla

sile yetişir, hiç kimsenin malında gözü yoktur, bütün gayesi ve menfaati günden güne artan, bundan sonra ise daha çok artacak olan endüstrisine mahreç bulmaktadır, bütün dünyada açık kapı prensibine ilk ve son menfaatini teşkil eder. Koyu milliyetçilik ile otarsiden uzak müstakil milletlerin sayısı ne kadar çoğalursa Amerika o kadar memnun olur.

İngiltere ise bir krallık ve bir imparatorluktur, malı kendisine yetişir. Fakat yaşayabilmek için «İngiliz cemaatinin» bugünkü şeklinde kalması lâzımdır. Bu İngiliz cemaatinin bugünkü şeklinde kalması için de Ottawa konferansında esasları konulmuş olan kapalı kapının kapalı durması gerekir.

Üçüncü ortak Rusyadır, Rusya ise İngiltere ve Amerika âlemlerine tamamen zıd, büsbütün başka bir âlemdir ve inandırabiliriz ki müttefikleri için de bir muamma olarak durmaktadır.

Bu vaziyette Atlantikte bir değil, binbir beyanname yapılsın, sulh sırası gelince orkestrada her çalgıcının bir başka hava çaldığı görülecektir.

Amerikalı profesörün düşünceleri yalnız şahsını ilgilendiren bir hayal mahsulü olsa bile bize sulh bahsi açıldığı zaman neler düşünülebileceğinin ilk tadını vermiştir. Geriye kalan kısmı belki söze vakit kalmadan fiil halinde göreceğiz, ve Avrupanın muharebeye devam etmekte nasıl büyük ve affedilmez bir hata yapmış olduğunu o vakit daha iyi anlayacağız.

Tekrar edelim, biz Amerikalı profesörün yazısı münasebetile hayret ve teessürü yersiz buluyoruz,

Şaşıtığımız bir nokta varsa o da Türk gazetecisi olarak Amerikalıyı dolaşmakta olan meslektaşlarımızın bu makaleden haberdar olamayışlarıdır. Aksi takdirde

## Nuri Demirağ hava okulunda dünkü merasim

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

erdiren ve uçuculuğun bütün hissiyetlerini kavrayan 16 genç pilot başta öğretmenleri Basri olduğu başta de filo halinde uçmuşlardır. Gece pilotlarımızın bu uçuşu 20 dakikâ devam etmiş, bu arada filoyu tekil eden tayyarelerden bir kısım alan üzerinde tekdikle seyredilen robast hareketleri yapmışlardır.

Bundan sonra okul mensublarından diğer gençler de uçuşa tahsil olunan tayyarelerle havalanmışlar kalkış ve iniş tecrübelerinde bulunmuşlardır. Uçuşlara öğleden sonra da devam olunmuş, 12 tayyarede müteşekkil bir filo tekrar alanda hareket ederek şehir üzerinde uzun bir cevelân yapmıştır. Bu filoya iştirak eden tayyareleri de, pilotluk ehliyeti alan yüksek tahsil gençleri idare etmişlerdir.

Bu gösteri ve talim uçuşlarında sonra, Törene iştirak eden gazeteciler ve halktan istiyenler de genç pilotların kullandıkları tayyareleri kısa uçuşlar yapmışlardır. Saat 10 ya kadar devam eden muhtelif uçuşlardan sonra pilotluk ehliyeti alan gençlere dipomalari tevzi olunmuştur. Diplomalı gençlerimiz şunlardır: Galib Demirağ, Alaetti Selçuk, Mustafa Engün, Mehmed Kum, Reşad Ezer, Halli Saraç, Asım Kanroy, İbrahim Oray, Ercümen Tüccarbaşı, Osman Doğan, Hüseyin Danacı, Nazif Arslan, İsa Önel, Kemal Oras, Sabri Mağra Mehmed Altınay.

Bu gençlerden altısı yüksek mühendis mektebi talebelerinden diğerleri de Üniversitenin muhtelif fakültelerine mensubdurlar. Gençlerimizi bu başarılarında dolayı tebrik ederiz.

Bir gün ziyafet sofrasında: — Şu krom meselesi nedir? Sual ile karşılaştıkları zaman belki içlerinden biri kalkar:

— Ya şu profesörün yazısı nedir? Diye mukabele edebiliriz.

Ekrem Uşaklıgil



# Memleket Haberleri

## Karabükte

Halk Odası çok iyi çalışıyor, amele ile yakından ve dikkatle meşgul olunuyor.

Karabük (Hususi) — C. H. P. Karabük idare heyetinin evvelce açmış olduğu halk odası bu yıl birçok genç ve münevver arkadaşların ilhaki ile ve bütün kollarla faaliyete geçmiştir. Halkodası reisliği vazifesini üzerine alan hukuk müşaviri Burhan Arat arkadaşlarıyla birlikte bu yolda yürümek bilmez bir gayretle çalışmaktadır. Keif bir işçi kütüphanesi kucaklarında barındıran böyle bir odanın mevcudiyetinden Karabüklüler çok faydalanmaktadırlar. Halk odasının zengin bir de kütüphanesi olup okunmayı sever yurddaşların istifadesine arz edilmiştir.

Oda idare heyeti bu yıla aid faaliyetleri sırasında seri halinde konferanslar tertib etmiş ve sosyal yardım teşkilatıyla köycülüğe büyük ehemmiyet vermiştir. Odanın faal azalığını kabul eden doktor arkadaşlar yakında hasta vatandaşları parasız olarak tedaviye başlayacaklar ve odada bu iş için gereken ilaçları meccanen temin edecektir.

## Çorluya bereketli yağmurlar yağdı

Çorlu (Hususi) — Uzun müddettir yağmur gözetliyen mıntıkamız, beklediğine bol bol kavuşmuştur. Toprağın ne kıymetli bir cevher olduğunu bugün her zamankinden daha iyi anlayan ve takdir eden çiftçimiz bütün ziraat vasıtalarını seferber ederek toprağın üstünde hızla çalışmaya başlamış bulunmaktadır.

## Çorluda belediye seçimi

Çorlu (Hususi) — Çorlu belediye seçimi 11 Teşrinievvelde bitmiş, ve yapılan tasnifte halkın yüzde 70 şinin reyini kullandığı ve parti namzetlerinin kazandığı anlaşılmıştır.

## Çiğnendiği zaman sarhoşluk veren bir ot yüzünden bir çocuk zehirlendi

Edirne (Hususi) — Ortaokul son sınıf talebesinden İlhan adındaki bir delikanlı kötü bir teamülün feci akibetine uğrayarak hayata gözlerini kapamıştır.

Aldığı habere göre Edirne'deki yavrularımızdan bazıları mezarlıklar ve arsalar arasında yetişen ve adını Tadi-la denilen bir nevi nebatın yaparak ve tohumlarını yemeyi veya çiğnemeyi maalesef itiyad edinmişlerdir. Bu temayül ve itiyadın saiki de bu nebatın yaparak ve tohumunda seker verici hassanın bulunmasıdır.

İşte zavallı İlhan, dün bu nebatın tohum ve yapraklarından fazla miktarda çiğnemiş veya yutmuş ve bunun neticesi olarak zehirlenme alâmetleri göstermiştir. Derhal tedavi altına alınan bu çocuk bütün müdavata rağmen maalesef kurtarılamamıştır.

## Kocaeli parti ocak kongreleri bitti

İzmit, (Hususi) — Şehrimizde C. H. P. ocak kongreleri bitmiştir.

Kongreler, bu sene büyük alâka ile karşılanmış ve vatandaşlar dilekleri üzerinde açık ve serbestçe konuşarak arzularını izar eylemişlerdir.

Ocak kongrelerinde idare heyetlerine seçilen üyeler, evvelki akşam Halkevi salonunda yeni Parti müfettişimiz Bolu meb'usu Celâl Said Sirere takdim edilmişler ve bu münasebetle bir çay ziyafeti verilmiştir.

## Tokatta

Kız Enstitüsü ve Akşam kız san'at okullarının binalarının yapılmasına yakında başlanıyor

Tokat (Hususi) — Şehrimizde bir kız enstitüsü ve akşam kız san'at okulu, Zile kazasında da bir akşam erkek sanat okulu açılmasına karar verilmiştir. Bu okullar için yeniden ve konforu haiz bir şekilde binalar yapılacaktır. Bu binalar için gösterilen arsa Maarif Vekilliği mimarınca da beğenilmiş, vilâyetçe istimlak muamelesine başlanmıştır. Zilede seçilen bina yeri de belediye tarafından bu işe tahsis edilmiştir.

Maarif Vekilliği bir taraftan bu yeni binalar yapılırken diğer taraftan da başka binalarda muvakkaten ve bu seneden itibaren enstitünün açılması için Maarif müdürlüğüne gerekli emir ve direktifler verilmiştir. Bu arada Maarif müdürlüğü tarafından da kayıt ve kabul muamelesine başlanmış bulunmaktadır. Türk allesi içerisinde büyük inkılablar yapacak olan enstitünün açılmasını Tokat halkı hususi bir alâka ve sevinçle karşılamıştır. Vali İzzettin Çağparım hususi muhasebenden mekteb yerini ve enstitünün bu seneden itibaren faaliyete geçmesini temin etmek hususunda gösterdiği alâka ve gayret bu müesseseyi Tokata kazandırmıştır.

## Şarkışlada bir pazar kuruluyor

Şarkışla (Hususi) — Kaymakam Sadık Artokmaç ve belediye reisi Niyazinin gayretleriyle haftanın her Pazartesi günlerinde devam etmek üzere Şarkışla kaza merkezinde bir pazar kurulmuştur. Bu pazarda her çeşid hayvan alım ve satımı, manifatura, yapağ, yağ, peynir ve bol yiyecek maddeleri, yumurta, muhitte en çok beğenilen balı, kelim, seccade gibi mallar ve çiftçi alata zürriye ve malzemesi satılacaktır. Pazara gelecek olan ziyaretçilerin ve alışverişçilerin istirahatleri temin edilecektir.

## Spor müsahabesi

(Baş tarafı 3/1 de)

İlhami Safaya yanaştım, fikrimi ortaya attım. O, gazetecilik kafasına şöyle bir düşündü ve:

— A birader!. Kimsenin yapmadığını biz neden yapalım. Tecrübe tahtası mıyız?.. Canım havadisleri bırakıp kimsenin alâkadar olmadığı, okuyucusu bulunmadığı mevzulara mı sayfalarımızı vereceğiz?.

Deyip kesip attı.

İlhami, o güne nazaran tam bir gazeteci gibi düşünüyordu. Söyledikleri doğru ve mantıklı idi. Belki bu hareketimiz gazete tirajından düşürebilirdi.

Ben, meyas olmadım. O vakitler Avrupadan yeni gelmiş olan köylüm Eşref Şefiki buldum. Fikrimi anlattım. Bana yardım edeceğini vâdetti. Beraberce Sedad Nuriye geldik ve meseleyi tazeledik... Bunun üzerine Sedad Nuri, kat'i emrini verdi. İlhami Safayı da güç belâ yoluna koyduk. Nihayet resimli spor sayfası yapacağımızı ve muharrirlerinin isimlerini ilân ettik... Muharrirler de şunlardı:

— Ben,  
— Eşref Şefik,  
— Ressam Namık İsmail merhum..

— Ali Seyfi merhum..

Haftada bir spor sayfası yapmak işi tahakkuk etti. Hiç unutmam, yevmi gazeteler aleyhimizde dedikodu yapmağa başladılar:

— Spor sayfası da ne imiş?.. Muharriri de ne oluyoruz?.

Dedikodu fiile döküldü. Akşam gazetesi aleyhimizde bir fıkrâ neşretti. Bu, fıkrâ Falih Rifkinin veyahud Necmettin Sadıkın imzasını taşıyordu.

Fıkranın meali; spor sayfası tesisinin ve sporlara yevmi gazetelerde yer ayrılmasının aleyhinde idi.

Fakat ne Sedad Nuri ve ne de biz bu, dedikodulara ehemmiyet vermedik. Hattâ, spor sayfamızda mukabele ettik. Yanlış düşündüklerini tebarüz ettirmeğe çalıştık.

★

Hey gidi günler heyyy!.. Bu, bir matbuat sayfasıdır. Bizimle alay edenler, sonradan öyle ileri

## Teşvikiyede Satılık Arsa

Teşvikiye Emlâk Caddesi üzerinde her türlü bina yapmağa müsaid iki arsa satılıyor

## Emlâk ve Eytam Bankasından

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Mesahası	Teminatı
399	Teşvikiye - Harbiye Vali konağı mahallesi Bostan ve Emlâk caddeleri eski 8/4, yeni 23 numaralı arsa.	21.325.— Lira	426.50 M2	2133.— Lira
401	Teşvikiye - Harbiye Vali konağı mahallesi Bostan ve Emlâk caddeleri eski 8/6, yeni 27 numaralı arsa.	30.130.— Lira	507 M2	3013.— Lira

İzahatı yukarıda yazılı gayrimenkuller peşin para ile ve açık artırma usulü ile satılacaktır. İhale 11/11/1942 Çarşamba günü saat 14 de Bankamız İstanbul Şubesi Satış komisyonu huzurunda yapılacak ve en yüksek bedel merkeze bildirilecek ve haddi lâyık görüldüğü takdirde Maliye Vekâletinden istizan edillerek muvafakat cevabı alındıktan sonra kat'i ihalesi yapılacaktır.

Satış esnasında verilen bedel mukadder kıymeti geçtiği takdirde teminat akçesi derhal artırılmıyarak ihale için uhdesine İhra edilirse aradaki fark ondan tahsil edilecektir.

Müzayedeğe iştirak edeceklerin mukadder kıymetinin yüzde onu nisbetinde teminat yatırmaları lazımdır. İsteklerin teminat akçesi, nüfus tezkeresi ve üç adet fotoğrafla birlikte bildirilen gün ve saatte kadar Şubemiz Emlâk Servisine müracaat etmeleri mecburdur. (526)

## İstanbul Belediyesi İlânları

Taksim Belediye Gazinosunun tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Kesif bedeli (1322) lira (50) kuruş ve ilk teminatı (99) lira (19) kuruştur. İhale 23/10/1942 Cuma günü saat 14 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. Şartnamesi Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. Takiblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve kanunen ibrazı lazım gelen diğer vesikaları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümeninde bulunmaları. (441)

## Akhisar Asliye Ceza Mahkemesinden:

Esas/942/548

Karar: 361

Elinde mevduat bakiyanın 30/4/942 tarihinde beyannamesini vermemek suretile ihkârdan suçlu Akhisarın Şehisâ mahallesi 108 sokak 4 sayılı evde mukim Süleyman oğlu 310 doğumlu Kadir dede oğlu hakkında Akhisar asliye ceza mahkemesinde yapılan duruşma sonunda; Sabutu fiine mebnî suçunun hareketine uyan 4156 sayılı kanununun 14 üncü maddesinin 3 üncü fıkrası delâletile 55/2 inci maddesine tevfikân (25) lira ağır para cezasile tecziyesine ve 63 üncü maddesine tevfikân keyfiyetin ilânına ve suçludan 200 kuruş harem alınmasına temyizi kabul üzere 25/6/942 tarihinde karar verilmiştir ve hüküm kesbi kat'iyet ettiği ilân olunur.

gittiler ki, bizler bile geride kaldık. Çifte çifte spor muharrirlerine sahib oldular. İlk sayfalarının yarısını spor resimlerine ve yazılarına tahsis eder bulundular.

Demek mesele ilk adımı at-

maktadır. Bir kere adım atılır, verimi tebellür ederse ceblerinin ağızlarını açanlar çoğalır...

Biz, iki üç arkadaş gazete sahiblerine ceb açtırdık Fakat biz cebsiz kaldık ya!.

M. Sami Karayel



# Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

## BU SABAHKI HABERLER

### Paris radyosundan Fransız amelesine bir hitab

Ya gönül rızasile Almanyaya gider, her türlü haklardan istifade edersiniz, yahud yoksulluk içinde kalırsınız

Londra, 15 (A.A.) — Dün Paris radyosunda Alman hükümeti namına söz söyleyen bir zat Fransız amelelerine hitab etmiş ve onları adeta tehdit etmiştir. Bu zat, amelelere hitaben demiştir ki:

«Ya gönül rızasile Almanyaya gider ve her türlü haklardan istifade edersiniz, yahud da yoksulluk içinde kalırsınız.»

Almanya hesabına 150.000 a-melenin yazılması müddeti dün bitmişti. Bu rakama henüz varılmadığından Laval bu mühletti a-yın sonuna kadar uzatmağa muvaffak olmuştur.

### Vilki Vaşingtona döndü

Londra, 15 (A.A.) — 50.000 kilometrelik bir seyahatten sonra Wilkie dün Vaşingtona gelmiş ve Ruzvelt'i ziyaret etmiştir.

### Salomon adalarında vaziyet

Londra, 15 (A.A.) — Salomon adalarında çarpışmalar şiddetli bir surette canlanmıştır.

Japonlar Guadalcanalı şiddetli bir surette bombalamışlar ve sonradan şimal kesiminde karaya asker çıkarmışlardır.

Amerikan kuvvetlerini ezmek için Japonlar toplu bir surette harekete geçmişlerdir.

Owen Stanley'nin şimalinde gayet şiddetli çarpışmalar cereyan etmektedir.

### Almanlar yeni tip uçak kullanıyorlar

Vişi, 15 (Radyo) — Stokholm'dan öğrenildiğine göre Almanlar yeni tipte bir ağır avcı uçağı kullanmağa başlamışlardır. Bu ağır avcı uçağı çok kudretli bir surette sıfahlandırılmıştır.

### Karadenize nakledilen Alman denizaltıları

Londra, 15 (A.A.) — Ekonomik harb nazırının bildirdiğine göre Almanlar denizaltılarını makineleri ile beraber Rusyaya nakletmektedirler. Bu suretle bu denizaltıları Karadeniz limanlarında kurularak bu denizde Rus donanmasına karşı faaliyete geçeceklerdir.

### Hırvatistanda yahudiler telefon kullanamayacak

Vişi, 15 (Radyo) — Hırvatistanda bulunan Yahudilerin telefon kullanmaları yasak edilmiştir. Devairi resmide çalışan Yahudiler bu karardan istisna edilmişlerdir.

### Sovyet milli müdafaa komiser muavinlikleri

Vişi, 15 (Radyo) — Moskova'dan bildiriliyor: General Vasilevsky ve Kızıl polis şefi Sterbakov milli müdafaa komiserliği muavinliklerine tayin edilmişlerdir.

### Peşte civarında zengin bir boksit madeni bulundu

Vişi, 15 (Radyo) — Peşteden bildirildiğine göre Peşte civarında Borzoeny kesiminde boksit madenleri keşfedilmiştir. Bu maden dünyanın en zengin boksit madeni telâkki edilmektedir. Maden derhal işletilmeğe başlanacaktır.

## Moskovaya göre, Almanlar Stalingrada son bir hücumda bulunmak üzere hazırlanıyorlar

Londra, (A.A.) — Stalingradın düşmesi yakındır, son saati geldi, diyen Alman radyosu neşriyatından yedi hafta geçmiştir. Hitler Stalingradı alacağız diye kat'i ifadede bulunmuştu. Fakat buna rağmen Alman kuvvetleri hücumlarını inkişaf ettirememektedirler ve bu hücumları durdurulmuştur.

Bu sene Stalingrada karşı son bir hücumda bulunmak üzere Almanların yeniden kuvvetlerini toplamakta olmaları muhtemeldir.

Rus tebliği Alman hücumlarının tardedilmiş olduğunu bildirmektedir.

Stalingrad şimali garbisinde mahalli çarpışmalar devam etmektedir. Ruslar düşman hatlarının zayıf noktalarını yoklamaktadır.

Moskova radyosu dün gece Stalingrad müdafilerine hitaben bir mesaj neşretmiştir. Bu mesaj şöyle demektedir:

### Amerikan - Japon deniz kuvvetleri yeniden çarpıştılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada) hasara uğramıştır.

Batırılan diğer gemiler Vaşington 14 (A.A.) — Bahriye nazırığı tebliği:

Amerikan denizaltıları, Uzak doğu sularındaki düşmana karşı yaptıkları hareketin aşağıdaki neticeleri verdiğini bildirmişlerdir: Bir ağır kruvazörle orta tonajda bir ticaret gemisi ve keza küçük bir ticaret gemisi ile küçük bir petrol gemisi batırılmış, büyük bir petrol gemisi ile orta tonajda bir yük gemisi hasara uğratılmış, keza orta tonajda başka bir petrol gemisi de muhtemel olarak hasar görmüştür.

Bundan başka küçük bir Japon balıkçı gemisi batırılmıştır. Bütün bu kayıplar bahriye nazırığının bundan evvelki hiç bir tebliğinde kaydolunmamıştır.

Brezilya deniz kuvvetleri Vaşington, 14 (A.A.) — Birleşik Amerika bahriye Nazırı Albay Knoks, Brezilyadan dönmüşünde, Brezilyanın deniz kuvvetlerini, bu bölgedeki Amerika kuvvetleri komandanı Amiral Jonas Ingram'ın emrine tevdi ettiğini bildirmiştir.

### Rommel Mısırda yeni bir taarruza mı geçecek

(Baş tarafı 1 inci sayfada) dukları zannedilmektedir. Alman ve İtalyanların hava taarruzları yeniden şiddetlenmiştir.

Bazı müşahideler, Rommel kuvvetlerinin tekrar Mısır'a karşı taarruza geçeceklerini tahmin etmektedir. Malta üzerine yapılan hava taarruzları, her iki saatte bir tekrerrül etmekte ve bu taarruzlara takriben 250 uçak iştirak etmektedir.

Rommel'in tekrar taarruza geçmek için iki zirhlî tümene ihtiyacı olduğu sanılmaktadır.

Berlin 14 (A.A.) — Resmî tebliği:

Malta adasındaki hava üslerinin Alman savaş uçakları tarafından bombalanması sırasında, dün de, birçok büyük tahribat ve geniş yangınlar çıkarılmıştır. Şiddetli hava çarpışmalarında Alman refakat avcıları kendileri hiç bir zarara uğramaksızın, 13 düşman av uçağı düşürmüşlerdir. Bir Alman savaş uçağı kayıptır.

Şimal Afrikada, dün bütün gün, İngiliz asker toplulukları ve motörlü kuvvetler teğkileri, Etalemeyn cephesinin cenub ve orta kesimlerinde Alman hava birliklerinin şiddetli taarruzlarına hedef olmuşlardır. Alman av uçakları, kendileri iki uçak kaybetmişler, 6 düşman av uçağı düşürmüşlerdir.

«Stalingradın kahraman müdafileri!

Bütün cephelelerdeki askerler ve kumandanlar sizinle beraberdir!»

Mozdok cephesinde Londra, 15 (A.A.) — Mozdokta Ruslar hücumlarda bulunmuşlarsa da Almanlar bu mütakada yeniden taarruza geçmişlerdir.

Novorosisk cenubunda iki Alman askeri treni tahrib edilmiştir.

Ruslar İngilizlerden ordu için acele kürk istemişler

Berlin, 15 (Radyo) — Moskova hükümeti İngilizlere müracaat ederek Rus ordusu için acele kürik gönderilmesini istemiştir.

### Şimal denizinde bir çarpışma

Londra 14 (A.A.) — Bahriye nazırığı tebliği şöyle demektedir:

Bugünkü Çarşamba sabahı deniz kuvvetlerimiz Şimal denizinde en az 5 torpil atıcı hız bottan murekkeb bir düşman filo - tillansa rastlamışlar ve taarruz etmişlerdir. Yapılan çarpışma sırasında bir hızlı botun battığı ve diğer ikisinin hasara uğradığı sahyor ve deniz kuvvetlerimiz hasara ve kayıplara uğramamışlardır.

### «İstiklâl» caddesinde temizlik istiyoruz

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Gene gecenin muayyen bazı saatlerinde hiç bir çalgılı gazino yoktur ki kapısı önünde bir veya birkaç zabıta vak'ası vukua gelmesin. Zaman zaman yükselen «polis» âvazeleri, tokatlanan kadın feryatları, koşuşma ve bağırışmalar, artık bu caddede gözlerin ve kulakların alıştığı adı hâdisattan olmağa başladı.

Bir zamanlar İstanbul bazı semtlerine gitmek ister istemez insanda ürperti uyandırdı. Çünkü o semtin yolu bir yangın yerinden geçer ve o yangın yerinde ise yolcuları her türlü tehlikeler beklerdi. Bugün en aydınlık ve şeklen en temiz şehir sokağı olduğu için adına en güzel bir isim olarak verdiğimiz «İstiklâl» caddesi, şimdi, birçoklarımızda, akşam karanlığı bastıktan sonra, aynı ürperti uyandırıyor. Ailemizle bu caddeden geçerken korkuyoruz; göreceği şeylerden ahlâkı bozulur diye de çocuklarımızı yanımızda alamıyoruz.

İstiyoruz ki «İstiklâl» caddesi tasdiği ada lâik bir geçid olsun, bunu yapmak işe işlerinin düzelmesini istemek kadar muhal bir şey temenni ise vav halimizel

### Romenlere göre

(Baş tarafı 1 inci sayfada) ların her şeyi yerinde kurmağa başlamaları geçen kış hiçbir netice vermiyen Rus taarruzlarını bu yıl bütün tesirsiz bırakacaktır. Buna mukabıl Ruslar, halkı ve orduyu ne şekilde besleyeceklerini şimdiden kestirememektedir. Rusya işe bakımdan geçen kıştan daha zor mevkidedir. Sovyetler evvelce memleketi ziraat istihsal bölgelerine ayırmış oldukları için en elverişli ziraat mntakalar, hububat ekilen yerler şimdi Almanların işgali altında bulunmaktadırlar. Buraların elden girmesille Ruslar orta Asyada ziraate başlamışlardır. Fakat buralardan tatmin edici neticeler alınmayacağı, alında da orduya ve halka yetimiyeceği muhakkaktır. Müttefikler de

### Gençlerbirliği G. Sarayı 4 - 1 mağlûb etti

Ankara 14 (Hususî) — Galatasaray bugün ikinci maçını kalabalık bir seyirci kütlesi önünde Gençler Birliği ile yaptı. Oyun sert devam etmiş birinci devre 1-0 Gençler Birliği lehine neticelenmiştir.

Galatasaray tek golünü ikinci devrede penaltudan yapmış ve oyun 4-1 Galatasarayın mağlûbiyeti ile sona ermiştir. Oyun esnasında Galatasaray takımından 3 oyuncu hakem kararile sahadan çıkarılmıştır.

### Ruzvelt ve Çörçilin nutuklarının akisleri

Ankara, 14 (Radyo gazetesi) — Çörçilin Pazartesi günü söylemiş olduğu nutuk mihver radyolarında tahlil edilirken mihver radyoları da bununla alay etmekten geri kalmamıştır. Berlin radyosu demiştir ki:

«Çörçilin söylemiş olduğu nutkun en mühim noktası İngilizlerin mağlûbiyetler yoluyla zafere varacağı hakkındaki sözleridir. Çörçile göre düşmanın zafere onları mağlûbiyete götürecektir. Halbuki Dunkerk, Dieppe ve Tobruk hezimetleri ise İngilizlerin zafere atılmış adımlarıdır.

Dünyada ilk defa bu şekilde bir muzafferiyet izahı görülüyor. İngiltere böylece hezimetleri sayesinde zafere kavuşacağına inanıyor.»

İngiliz radyosu da Amerikan ve İngiliz devlet reislerinin nutuklarını bahis mevzuu ederken mihvercelerin bundan istifade ettiklerini, Almanların Çörçilin nutkunu bir hiç, Ruzveltin nutukunun ise bunu bile ifade etmediğini söylemiş, halbuki Almanlar tarafından çıkarılmış olan sinir harbinin Almanlara dönmüş olduğunu anlatmıştır.

### Japonya Hariciye Nazırının beyanâtı

Ankara 14 (Radyo gazetesi) — İtalya radyosunun vermiş olduğu bir habere göre Japon hariciye nazırı bir nutuk söyleyerek İngiliz ve Amerikalıların yere serilmesine kadar Japonya'nın harbe devam edeceğini bildirmiştir.

### Doğu cephesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada) uçakları gündüz asker ve malzeme kafilelerini ve diğer düşman hava alanlarını bombalamışlardır. Volga nehrinde orta tonajda bir düşman uçağı av uçakları, kendileri zarara uğramaksızın, iki düşman uçağı düşürmüşlerdir.

Sovyet tebliği Moskova, 14 (A.A.) — Sovyet tebliğine ektir:

Sovyetler, dün Stalingradın bir kesiminde kaybedilmiş olan mevzileri geri almışlardır. Stalingradın şimal batısında Sovyet küt'aları şimdiki mevzilerini muhafaza etmekte dilerler.

Moskova, 14 (A.A.) — Öğe vakti neşredilen Sovyet ek tebliği: Stalingrad çevresinde küt'aları, mız mevzilerini tahkim etmişlerdir. Burada karşılıklı topçu ve havan topu atışları olmuştur. Bir düşman piyade taburu bozguna uğratılmış ve mecumunun büyük kısmı yok edilmiştir.

Mozdok çevresinde savaş devam etmektedir. Burada bir düşman piyade bölüğü imha olunmuş, 6 tank, 4 top ve malzeme ve asker taşıyan birçok kamyonlar tahrib edilmiştir.

Novrosisk cenub doğusunda birliklerimizin gerisine sarıkan sayıca üstün düşman kuvvetlerinin yolları kesilmiş ve küt'alarımız 400 Alman askerini yok etmişlerdir.

Sovyet bahriye silâhendazları düşman tarafından işgal edilen Karadeniz kıyılarından bir noktaya a. kin etmişler ve bu köyde duraklıyan bir Rumen süvari taburunu yok ettikten sonra buradaki mühimmat de posunu, vericî radyo merkezini havaya uçurmuşlar, kurmay subayları esir almışlar ve derinleştiler. Zabit ve askerleri de derinleştiler.

Son günlerde Rusyaya hububat göndermeğe başlamışlarsa da bunun da kâfi gelmeyeceği sanılıyor.

## SIVAS ET İLALEMİNDE

### Sovyet Rusyanın harb kabiliyeti

Kış gelmeden evvel Stalingradın âkibetinin taayyün edip Rus ordularının burasını da tahliye edecekleri beklenirken iş, bunun aksi oldu. Alman başkumandanlığı, şehrin hücumla ve sokak muharebelerle zaptından vazgeçer bir tavır takındı. Şimdi, gelen haberler, bu kesimde, teşebbüsün daha ziyade Ruslara intikal ettiğini bildiriyor.

Yalnız Stalingrada gösterdiği mukavemetle değil, Alman ordusu gibi dakik ve teknik mükemmel bir harb vastasına karşı gösterdiği mukavemetle umumi ve azim bir hayret uyandıran Rus orduları, elân, dayanışından hiç bir zerre kaybetmiş görünmüyor.

Rusyaya karşı Alman taarruzu başladığı zaman, uyandırdığı iddia olunan memnuniyetsizliklerden dolayı geniş ölçüde bir ayaklanma ile darmadağın olacağı sanılan bu ordu ve onun ayakta tuttuğu bolşevik rejimi bu suretle muarızlarını hak olarak şaşırtr.

Maamafih, Sovyet halkının da, kolektif Sovyet rejimini topyekün bir silkinme ile müdafaya kalkıştığı iddiası pek tahakkuk eder görünmedi. Çünkü bizzat Sovyet radyosu, bazı sen dikaların gevşekliğinden, bazı mütehasıs amelenin kâfi derecede disiplinli hareket etmedilerinden şikâyet etti. Şu vaziyet gösteriyor ki Rusyada bugün mukavemeti yaratan yalnız Kızılordu değil, onunla beraber Rus vatanının içine düştüğü tehlikeye ve bir zaman Lehliyle işveçilere karşı gösterilmiş olan anavatan kaygusu, bugün de aynen tekrarlanıyor. Şark cephesi muharebelerinin, bu yüzden, Almanya için muharebelerin en çetini ve en kayıplısı olduğunda şüphe yoktur. Felek erkam göstererek zayıf listeler sıralayan tebliğlerin sıhatinden her zaman şüphe edebiliriz. Çol defa terk edilen bir harb sahnesinde o sahneyi işgal eden kuvvetin ziyatını tesbit etmeye imkân yoktur. Buna rağmen ve devanın azametini, karşılaşan kuvvetlerin genişliğine bakarak katımlan fedakârlıkların kolay kolay dayanır şeylerden olmadığına da hükmedebiliriz. Yalnız Almanya değil, bütün dünya Sovyet Rusyanın canlı ve cansız mücadele vasıtasına malikiyetteki zenginliğinin hayranıdır. Bunun, bu melekletin nasıl kapalı kalmış bir esrar kumkuması olduğu ise daha iyi ve daha kuvvetli anlaşılıyor. — ★★

### Alman denizaltıları 18 nakliye gemisi daha batırdılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada) gemi daha batırılmıştır. Düşman böylece batı cenub Afrika kıyıları açığında 61 bin tonlütuluk kayıplara uğramış bulunmaktadır.

Güz mevsimine mahsus devamlı ve çok şiddetli fırtınalar yüzünden hareketlerinin güçleşmiş bulunmasına rağmen başka denizaltılarımız da şimal Atlantikte tam yüklü ve kuvvetli hımaye altında bulunan ve İngiltereye doğru yol alan kafilere mensub gemileri günlerce süren fevkaâde ağır mücadeleleri icab ettiren takfîb savagları sonunda topyekün 82 bin tonlütö tutarında 14 gemi batırılmış ve başka iki gemi, yi torpille hasara uğratılmışlardır.

Düşman bu suretle son 4 gün için, de Ternöv ile Ümid burnu arasında yeniden topyekün 143 bin tonlütö tutarında 18 gemi kaybetmiştir. Bu kayıpları Alman denizaltılarının başarılı hareketleri sayesinde temin olunmuştur.

İngiliz esirlerini hamil bir gemi batırıldı

Roma 14 (A.A.) — Resmî tebliği:

Orta Akdenizde 400 İngiliz esirini taşıyan bir yolcu gemisi İngiliz denizaltılarından birinin attığı torpille batırılmıştır. Kurtarma hareketine iştirak eden kuvvetlerimiz şimdiye kadar denizden 271 İngiliz esiri kurtarmağa muvaffak olmuştur.

Atlantikte hareket yapan denizaltılarımızdan biri üssüne dönmemiştir. Mürettebatın ailelerine haber verilmiştir.

Kış harbi başladı

(Baş tarafı 1 inci sayfada) sene içinde pek büyük muvaffakiyet elde etmiş olduklarını ve binanelerh fethedilmiş araziyi müdafaa ile iktifa etseler bile artık harbi kaybetmelerinin mutasavver olamayacağını söylemiştir. Zabit, sözlerini Alman ordularının daimi surette tedafii vaziyette kalacakları manasına alınmamasını ilâve etmiştir.

### Mahud Amerikalı profesörün yazısı etrafında tefsirler

Ankara 14 (Radyo gazetesi) — Bir Amerikan profesörünün Colliers adında bir Amerikan mecmuasında renkli haritalarla yeni Avrupa ve dünya hakkında yazmış olduğu yazı İstanbul gazeteleri tarafından istinsah edilmiş ve buna iyi bir cevab verilmiştir.

Bu haritalar ve makale Mihver yayım merkezlerinde de yeni propaganda neşriyatına vesile radyoları bu hususta yayımlarda bulunuyorlar.

## SES

Sinemasında Bu 15.10.942 Perşembe gecesi saat 21 de

Beyoğlundaki Şehir Tiyatrosunun eskî komedi kısmında fevkalâde Caz Gala Konseri

## ÇALALIM DANSEDELİM!...

Şaheser Tangolar, rumbalar ve Eksantrik danslar, Caz çarkıları.

## BOB GROSELY

Bu oynak ve kıvrak gen komedi cana yakın güzel sesi ile gömülleri büyütüyor. Yerlerizizi ev velden tutunuz. Telefon: 49369.

## ALTIN GİBİ ÇOCUK

(GOLDEN BOY)

## Şaheseri, SÜMER

Sinemasında Seyircülerin takdir alkışlarıyla karşılanmaktadır. Bütün gençliğin görmesi lâzım gelen bu film başrollerinde:

BARBARA STANWICK  
VILLIAM VAREN

## DENİZLER ARSLANI

Güzel ve Zengin Film bu Hafta

## LÂLE SİNEMASINDA

Pek çok rağbet görmekte ve takdirle alkışlanmaktadır. Baş rollerde:

## EROL FLYNN - BRENDA MARCHALL



# KURTULUŞ

Doktorlar, bankacılar, kââtbler, mühendisler velhâsıl bütün mürekkebli kalemle yazı yazanlar mürekkebin ceblerine akmasından, kurummasından ve ucuz bozulmasından kurtaran yegâne

Kuvvetli basılır-  
sa 4 kopya çıkarabilir.

Bozulan parçaların yedekleri tamir ücreti alınmaksızın yerlerine takılır.

## KURTULUŞ

kalemli seldz parçadan ibaret olup her bir parçası bulunur. AÇIK bıraktığı halde her ne şekilde durursa dursun mürekkebin akması ve kurumaz.

## KURTULUŞ

en sağlam ve en kullanışlı mürekkebli kalemdir.

## HER YERDE ARAYINIZ.

## HAKİKİ KURTULUŞ

P. 8108 - 6318

## DOLMA KALEMİ

Mürekkepli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu ezizyetten kurtarmıştır.

UCU aşınmaz bol mürekkep alır.

**İHTAR:** Halkı şaşırtacak derecede, bir çok yeni markalar çıktığına nazaran, sayın müşterilerimizin nazarı dikkatlerini celbederiz. Garantili olan yalnız İKTİSAT VEKÂLETİMİZİN P. 8108 - 6318 numaralarını ve KURTULUŞ ismini taşıyan dolma kalem haklidir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.

KURTULUŞ DOLMA KALEMLERİ DEPOSU  
İSTANBUL HAVUZLU HAN No. 1

# PIYASAYA

## Ambalâj kâğıdı ve karton tevziatı Sümer Bank Sellüloz Sanayii Müessesesinden:

Fabrikamız mamulâtından piyasaya badema tahsis edilebilecek olan karton ve ambalâj kâğıdı doğrudan doğruya eşhasa satılmıyacaktır.

1) Bundan böyle yapılacak tevziat müstehliklerin kendi aralarında kurdukları veya kuracakları müseccel birlik, cemiyet ve buna mümasil teşekküller emrine verilecektir. Müstehliklere tevziat mensub oldukları teşekküller tarafından kendi mes'uliyetleri tahtında yapılacaktır.

2) Tevziatın ihtiyaca en uygun şekilde yapılabilmesi için: a) Cemiyet birlik veya teşekküller, azalarının senelik hakları sarfiyat miktarlarını tesbit ederek tanzim ve tasdik edecekleri listeleri ayrıca mahalli Mintaka Ticaret Müdürlüklerince ve bunların bulunmadığı mahallerde en büyük mülkiye âmirliğine tasdik ettirdikten sonra İzmite müessesemiz merkezine göndereceklerdir. Gönderilecek listelerde, her ihtiyaç sahibinin adı, soyadı sarif adresi ve senelik sarfiyat miktarı ayrı ayrı gösterilecektir.

b) İhtiyaç listesinin en geç 31 Birinciteşrin 942 tarihine kadar müessesemiz merkezinde bulunması lazımdır. Bu tarihten sonra gelecek listelerin birinci parti tevziatta nazarı itibara alınmayacağı bildirilir.

c) Uzak şehirlerde bulunan cemiyetler ihtiyaçlarını telgraf-la (Sellüloz - İzmite) kısa adresine bildirebilirler. Ancak tel-graflarını aynı tarihli mektubla (a) fıkrasında yazılı şekilde teyid etmeleri lazımdır.

d) Yukarıda yazılı esaslar haricinde eşhasa tevziat yapılmıyacağından münferid ve hususi taleblere cevap verilmeyecektir.

3) İhtiyaçlar müessesemiz merkezinde tesbit olunduktan sonra her parti tevziatta tahsis olunabilecek miktar bunun fiat ve teslim şartları ile tevzi mahal ve zamanı alâkadarlara ayrıca mektubla bildirilecektir.

4) Bilümmün satışlar peşin olacaktır.

5) Birlik, cemiyet ve teşekküllerin senelik ihtiyaç olarak bildirdikleri miktarları ve taraflarından yapılan tevziatı kontrol etmek salâhiyetini müessesemiz muhafaza eder. İhtiyaç miktarlarını doğru bildirmeyen veya tahsis olunan karton ve ambalâj kâğıdını müstehliklerine, ihtiyaç nisbetlerine göre vermeyen veya başkalarına satan birlik, cemiyet ve teşekküller bir daha mal verilmeyeceği ve icabında haklarında idari ve kanuni muameleye tevessül olunacağı bildirilir.

## Hurda Demir Satışı

### Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

- 1 - Artırılması evvelce ilân edilen Haç ve İstinye fabrikaları ile Tophane atelyemiz sahalılarında mevcut takriben (1500) ton hurdaların kaldırılması için konulan bir buçuk aylık müddet değiştirilerek iki buçuk ay yapılmış olduğundan tektar kapalı zarf usulü ile satışa çıkarılmıştır.
- 2 - Artırılması 19 Birinciteşrin 1942 Pazartesi saat (15) de Tophanede idare merkezinde alımı satım komisyonunda yapılacaktır.
- 3 - Muhammen bedeli: Bulunduğu yerde teslim şartı ile tonu (80) lira ve muvakkat teminat (750) liradır. Şartname hergün komisyonunda görülebilir.
- 4 - İsteklilerin kanuna uygun olarak lazımlıya olacakları teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı gün ve saatın bir saat evveline kadar komisyon reisine mabuz makâbilinde tevdi etmeleri lazımdır. (244)

## Havacılık

(Baş tarafı 3/1 de)

kendisine üstünlük vermektedir. Yani taarruz eden düşman av uçakları karşısında süratini arttırarak kendini korumaktadır. İngilterede bu uçakların inşası pek basit ve aynı zamanda da pek garib olmuştur. Bu uçaklar evvelce de söyledığımız gibi kâmilan aşabırdılar. Bunun muhtelif parçaları birçok marangoz ve mobilyeciye parça parça ihale edilmiş, onlar da ne olduğunu bilmeden bu parçaları montaj edildikten sonra (Sivrisinek) meydana çıkmıştır.

İşte bu tarz inşa aynı zamanda tayyare inşa tekniğinde bir yenilik ve inşaatı harb dolayısıyla hava bombardımanlarından ve beşinci koldan koruyan bir çare olmuştur.

H. U.

## TİYATROLAR



Istanbul Belediyesi  
Şehir Tiyatroları  
Bugün saat 15,30 da  
Tarihi temsiller  
Gece komedi ve dram kısmında temsiller yoktur



## POKER

### TRAŞ BİÇAKLARI

Cildi tahriş etmez,  
cildi yumuşatır.  
Her yerde  
POKER

traş bıçaklarını arayınız.

## Maçkada satılık arazi

Maçkada tramvay caddesi üzerinde 110.20 metre cephesi 156.10 metre derinliğinde ifraza müsait ortasında sefarethane binası olarak yapısı tamamlanmamış büyük kâgir bir bina ve ayrıca iki ufak binası olan mahal satılıyor.

### Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	Kıymetli	Nevi	Mesahatı	Teminatı
2775	Beşiktaş Vişnezade ma-	Lira	Arsa ve üzerinde		
	halledi Maçka ve Teş.	1.199.438	natamam kâgir	15342.50 M2	Lira
	vikiye caddeleri 2 mü-		büyük bina ile ay-		119.941
	kerrer numaralı pafta		rica iki ufak bi-		
	66, ada 703, parsel 4.		na.		

İzahatı yukarıda yazılı gayri menkuller peşin para ile ve kapalı zarf usulü ile satılacaktır. Kapalı zarflar 21.10.942 Çarşamba günü saat 14 de bankamız İstanbul şubesi satış komisyonu huzuru ile açılacak ve en yüksek teklif merkeze bildirilecek ve hadi lâyık görüldüğü takdirde Maliye Vekâletinden istisna edilerek muvakkat cevabı alındıktan sonra kalî ihalesi yapılacaktır.

İstekli olanların Ankara merkezli ile İstanbul, İzmir, Bursa, şubelerimizden birer lira mukabilinde bir şartname edinerek bu şartname ahkâmı dairesinde tanzim edecekleri teklif makbuzunu tayin edilen 21.10.942 Çarşamba günü saat 14 e kadar İstanbul şubemiz müdürlüğüne tevdi etmeleri lazımdır. Satış bedelinin ödenmesinde alıcıya bina ve arsanın ipotegi mukabilinde kolaylık gösterilecektir. Fazla izahat almak isteyenlerin İstanbul şubemiz emlak ser-visine müracaatları ilân olunur. (10250)

## Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

### Devlet Demiryolları umumî idaresinden:

- 1 - Haydarpaşada birinci işletme personeli ile Mudanya Mudanya - Bursa işletmesi personeli için 2707 adet kasket dağıtılacaktır.
- 2 - Kumuşu idare tarafından intihabedilen neviden verilmek üzere bütün harca, düğme ve alâmeti farikaları müteahhif tarafından temin edilmek şartı ile kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
- 3 - Eksiltme 2/Birinciteşrin/942 Pazartesi günü saat on beşte Haydarpaşada Gar binasında işletme artırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - Muhammen bedeli 8121 liradır. Muvakkat teminat 609 lira 08 kuruştur. 2490 numaral kanunun şartları içinde şamandıraları ve teklif mektupları ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar Haydarpaşa İşletme artırma ve eksiltme komisyonuna verilmelidir.

Kasketin numunesi Haydarpaşada birinci işletme artırma ve eksiltme komisyonunda görülebilir. Mukavele ve şartnameleri meccanen almak için Haydarpaşada mezkûr komisyon müracaat edilmelidir. (557)

Aşağıda ismi, muhammen bedeli ve muvakkat teminatı ayrı ayrı gösterilmiş olan muhtelif malzeme 26/10/1942 Pazartesi günü saat 15 den itibaren kapalı zarf usulü ile Ankara idare binasında sıra ile ve ayrı ayrı eksiltmeye konulmuştur.

Bu işe girmek isteyenlerin listeleri hızasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve teklifleri aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden ve Haydarpaşada Tesellüm Şefliğinden temin edilir ve numuneler Ankara Malzeme dairesinde görülebilir.

Eksiltmeye konan malzeme	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
	Lira	Lira
1 No. lu liste muhteviyatı 1500 adet peçete.	3375	253,13
2 No. lu liste muhteviyatı muhtelif yataklar, yastıklar, örtü ve kâhflar.	16589	1244,18
3 No. lu liste muhteviyatı kanape ve sezlonglar.	6955	521,63
4 No. lu liste muhteviyatı 750 adet küçük ve 100 adet büyük bilet torbası.	4759	356,93
		(473)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

# GRİPİN

## Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.  
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Edebi, idmali, coğrafi, kadın, çocuk, sinema, spor, mizah, elhasıl her sahada Almanyanın yüksek neşriyatından istifade etmek isteyen:

## Sayın Halkımıza Mühim ilân

Yüksek saydamız neşriyatından başka günlük, haftalık gazeteler, resmî harb mecmuaları ve bilhassa

## SIGNAL Almanca, İtalyanca, Fransızca, Rumca, NÜSHALARINI

Bütün bu gazete ve mecmuaları muntazaman taldib edebilmek için ABONE olmanızı tavsiye ederiz. Gerek abone olmak ve her türlü malumat almak için aşağıdaki adrese müracaat edilmelidir.

Türkiye Ümmî Müessili: JOHANN BAYER

Eski Gümrük sokak No. 38, Galata - İstanbul Posta K. 1580.

## Dikkat İkinci ilân 5/10/942

### İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Bilümmün fabrikatörler ve sanayi müessesese sahipleri ile keza her nevi büyük ve küçük imalâtla istigal edenlerin nazarı dikkatlerine:

Odamıza kayıtlı ve kayıtsız fabrikatörler ve sanayi müessesese sahipleri ile keza her nevi imalâtla istigal eden atölye sahipleri ilân tarihinden itibaren en geç bir ay zarfında odamızın sanayi şubesi müdürlüğüne şifafen müracaatla tevdi edilmek üzere olan sanayi siciline aid bedelsiz matbu beyannamelerden alarak ikmal ile sanayi şubesi müdürlüğüne imza mukabilinde ibade etmeleri ehemmiyetle rica olunur.

Müddeti zarfında veya müracaat etmekten istinkâf edenler Ticaret ve Sanayi Odaları kanununun madde mahsusasına tevfi kan teccize edileceklerdir.

NOT: Odaya kayıtlı sicil vesikalarmı kayıtsızlar ise ünvan tezkerelerini hini müracaatlarında birlikte getirmeleri lazımdır. (320)

## Köylü ve İşçi Elbiseleri UCUZ - SAĞLAM - DAYANIKLI

### Toptan Satış Yeri:

İstanbul, Sultanhınam, İrfaniye çarşısı, numara 18 - 19

**SALÂHADDİN KARAKAŞLI**

Satmak isteyen tüccar ve esnafa flat ve çeşid listesi gönderilir.

## Ticaret ve sanayi odasından Çimentodan mamul mal çıkaran müesseselerin

Tevzi edilecek çimentodan kendilerine lüzumu olan çimentoyu alabilmeleri için hakiki ihtiyaçlarını tesbite medar olabilecek resmi vesak ile birlikte en geç 24.10.942 tarihine kadar Dördüncü Vakıf Han 3 üncü kat Ticaret ve Sanayi Odası sanayi şubesi müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (548)

## Ticaret ve sanayi odasından Kürk ve eldiven imalâtçılarının

Tevzi edilecek dikis ipliğinden kendilerine lüzumu olan ipliği alabilmeleri için hakiki ihtiyaçlarını tesbite medar olabilecek resmi vesak ile birlikte en geç 24.10.942 tarihine kadar Dördüncü Vakıf Han üçüncü kat Ticaret ve Sanayi Odası sanayi şubesi müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (453)

## PARA PARAYI ÇEKER

**T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESAPLARI**  
2 İkinciteşrin  
Kepdesine ayrılas  
ikramiyeler:  
1 adet 1000 liralık  
1 " 500 " "  
2 " 250 " "  
3 " 100 " "  
10 " 50 " "  
40 " 25 " "